ALTINCI SENE — N° 1922

CUMARTESİ 14 EYLÜL 19

Başmuharriri
YUNUS NADİ

İdarehanesi : Düyunuumumiye karşısında dairei mahsusa
Telgraf : İstanbul Cumhuriyet-Posta kutusu : N° 246
Telefon : Başmuharrir: 2366 Tahrir müdürü: 3236
İdare müdürü: 2365, Kitap kısmı: 472

Cumhuriyet

HER GÜN SABAHLARI ÇIKAR, SİYASİ TÜRK GAZETESİ

ABONE ŞERAİT

MÜDDET:	Türkie için	Hariç
Seneliği	1400 Kr.	270
6 aylığı	750 Kr.	145
3 aylığı	400 Kr.	80

Nüshası her yerde 5 KURUŞTUR

Almanyada Kayser Taraftarlarının Tevkifi Devam Ediyor

Yalovada yeni bir âlem vücude geldi

"... Bu üç beş günlük eserlerini birer birer göstermek Gazi için pek haklı bir haz vesilesidir

Dün Yalovayı ziyaret eden Başmuharrimizin intibaları

Cazi Hz. inşaat hakkında Sadullah Beyi izahatını dinliyorlar

"belli başlı tesisat bitmiş gibidir"

...e kadar büyük olursa olsun, Cazinin eline geçince küçülüp kolaylaşmıyacak iş yoktur

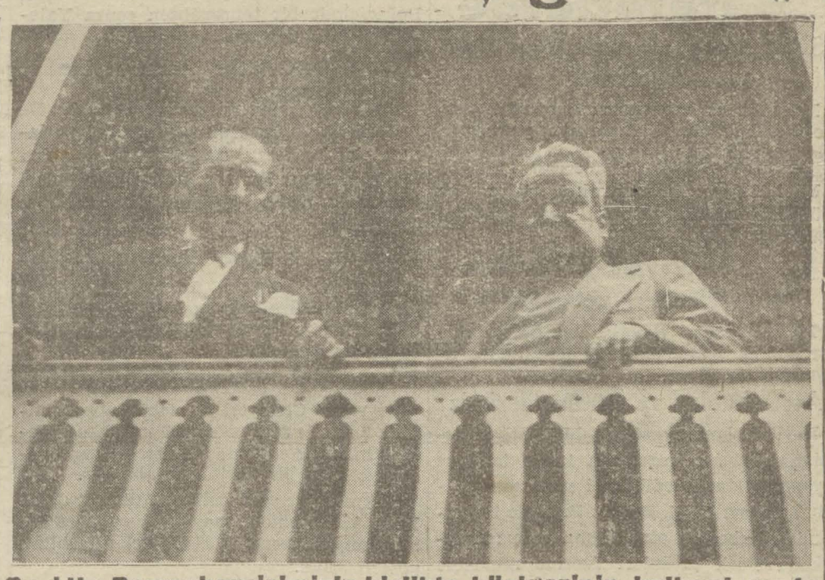

Gazi Hz. Başmuharrirmizle birlikte köşklerinin balkonlarında

Gazi Hz. ve refakatlerindeki zevat köşklerinin bahçesinde

...Gazi Reisicumhurumuzun sihirkâr ...nereye temas ederse orada derhal ...bir hayatın en şaşaalı tecellileri ...galanmağa başlamak mukarrer... ...günlerde müşarünileyhin Yalova ...plıcaları ile alâkadar olmakta bulun...klarına ait haberler tevali ediyordu. ...yaver Rusuhi B. bana her şeyin yo...da gitmekte olduğunu ve Yalova ...plıcalarında belli başlı tesisatın şim...en bitmiş sayılabileceğini, hatta ...dillerinin bugünlerde belki biraz ...laca ikameti de ihtiva eden bir niyet ...Yalovaya gideceklerini fısıldamıştı. ...d Reis kendisince mühim addettiği ...işe başladığı zamanlardan birinde ...Varsa Yalova kaplıcaları, yoksa ...ova kaplıcaları... Derhal vaziyet bin ...cephesinden mütalea olunmıya baş...ı: Sular, suların muhteviyat ve ...rekkepti, tarihî, işfaî hassaları, bu ...ların ötedenberi mütevatir ve ma... olanları, yeni yeni tetkklerin ve...ekleri son neticeler, muhit, orman... coğrafî vaziyet, iktisadî vaziyet, ...i vaziyet, yollar, sahili Yalovaya ...edenler, Yalovayı Bursaya bağlıya... olanlar, Yalova ormanları içinde ...gezinti yolları, inşaat, binalar, otel, ...no, ikametgâhlar, hamamların hal ...tikbal tertibatı...

...ulâsa İstanbulun en yakın banliö...den biri olan Yalovayı, asrî bir ...caının bütün şeraitine mazhar kıl... meşgalesi... Bir meşgale ki binne... Gazi dinlenebilirken çok kolay gö...r; o kadar ki onun neden şimdiye ...böylece görülmemiş ve ya...mış olduğuna şaşılır. Fa... bir de bizim yukarıda bir ...e yaptığımız gibi müfredatı göz ...e alınırsa vüs'at ve azameti önün...ütehayyir kalınır. Fakat ne kadar ...ve büyük olursa olsun Gazinin ...geçince küçülüp kolaylaşmıyacak ...maz.

...up biteni bir kere yakından görmek ...ine galebe çalamıyarak dün Ya...yolunu tuttuk. Bizi götüren vapu...izdihamından anlaşılıyordu ki ...ovanın ünü şimdiden dünyayı tut...a başlamıştı. Her iskeleden ayrı ...emaatler de mütemadiyen vapur...kalabalığa inzimam ediyorlardı. ...emigafir halinde Yalovaya vasıl ...r.

...lova havalisini istilâ etmiş olan ...yet daha iskeleden itibaren nazar...arpıyor. Telgraf ve telefon direk...ollara sıralanıyor. Azamî üç gün ...da bu iş tamam olacaktır. Zaten ...elsiz telgraf merkezi şimdiden ha...ların mevkiinde faaliyettedir. ...ların tanzimine hararetle devam ...r. Otomobiller ve otobüsler halkı ...harıl hamamlara çıkarıyorlar.

Gazi Hz. yeni inşaatı teftiş buyuruyorlar

...Hamamların bulunduğu yerler ise şimdiden çok güzel ve temiz bir mamure olmuş. On on beş gün evvel buralarının

[Mabadi Sa 3 Sü 2-3 te]

Bir dokun, bin ah dinle !..

Bunlar da haziran-danberi maaş alamıyorlarmış !

Sırası geldikçe maaşların geç verilmesininin doğru olmadığını yazıyor ve hükûmetin nazarı dikkatini celbediyorduk. Geçen gün de devair kadrolarının gelmediğini, hatta Kemaliye, muallimlerinin beş aydır maaş almadıklarını teessürle kaydetmiştik. Bu mes'ele hakkında Urfa, mekteplerinde muallim bir karimiz gönderdiği mektupta şunları yazıyor:

"Evet, hakikaten memurun maaşı bir gün bile gecikirse vaziyeti sarsılır, çünkü o bir aylık bütçesini zamanında maaş alacağını düşünerek- tanzim etmiştir. Siz bu teahhurdan haklı olarak şikâyet ediyor ve kadroların zamanı ile gelmemesi yüzünden çoluk çocuk sahibi babaların düçar olacakları sıkıntıdan kimlerin mes'ul tutulması lâzım geleceğini araştırıyorsunuz.

Rica ederim, ben size sorsam ve desem ki: "Ya üç. dört ay maaş verilmese ne yaparsınız?„

İşte vilâyetlerimizden birisinin bir kısım memurları maalesef bu bedbahtlığa maruz kalmıştır.

Beyefendi bugün (URFA) vilâyet ve mülhakatı muallimleri tam dört aydır maaş almıyorlar ve bu yüzden başlarına gelmiyen şey kalmamıştır. Bir muallim izzeti nefsinden fedakârlık edemez; halbuki yakasını bırakmıyan borçluya karşı fedakârlık etmek mecburiyetinde kalmıştır.

Hazirandan beri maaş alamıyan Urfa muallimlerinin bu büyük acısına kim tercüman olacak ve bu yolsuzluktan kimler mes'ul tutulacaktır?„

Biz kariimize cevap verecek mevkide değiliz. Bu mes'eleyi de ehemmiyetle Hükûmetimizin nazarı dikkatine arzederiz. Tevekkeli dememişler:

Bir dokun, bin ah dinle !..

Fevzi Pş. Hz.

Konyada geçit resmi yapan kıtaatı teftiş buyurdular

Fevzi Pş. Hz.

Erkânı harbiyei umumiye reisi Müşür Fevzi Pş. Hz. nin Konyayı teşrifleri yazılmıştı. Müşarünileyhin huzurunda Konyada parlak bir geçit resmi yapılmış ve şereflerine Kolordu K. Cahit Pş. ve belediye tarafından birer ziyafet keşide edilmiştir.

Fevzi Pş. Hz. Konyada Gazi Hz. nin köşklerine nazil olmuşlardır.

Meb'uslarımız

Dün Kartal halkının ihtiyaçlarını tetkik ettiler

Meb'uslarımızdan bir grup Kartala giderlerken

İstanbul meb'uslarından bir kısmı dün de Kartala giderek mahallî ihtiyaçlar hakkında Kartal halkı ve C. H. F. teşkilâtı ile temaslarda bulunarak lâzım gelen notları almışlardır.

Meb'uslarımız bugün de Kadıköy kırka merkezinde halkla temaslarına devam edeceklerdir.

Efganistanda son vaziyet

Hemen her Efgan şehrinde kanlı muharebeler devam etmekte

Efgan sefir vekilinin mühim beyanatı

Harbin sonu ne olacak?

Efganistanden gelen malûmata göre memleketin Cenup ve Şarkında kanlı muharebeler olmaktadır. Efganistanın Ankara Sefiri Gulâm Ceylâni Han Kral Emanullaha mülâki olmak üzere İtalyaya gittiğinden kendisine oğlu Gulâm Rabbani Han vekâlet etmektedir. Sefir Vekili Gulâm Rabbani Han dün bir muharrrimize Efganistandan gelen son haberlere istinaden şu malûmatı vermiştir:

«— Efganistanın en mühim ve kuvvetli tarafları Cenup ve Şark cihetleridir. Bu taraflar bir defa elde edilirse bütün memleket alınmış demektir. İşte şimdi bu taraflarda Habibullah Han ile Nadir Han taraftarları arasında şiddetli ve kanlı muharebeler olmaktadır. Kâbilin cenup tarafı kâmilen Nadir Hana iltihak etmiştir. Kâbilden 50 kilometre uzakta ve Cenup tarafında «Gerdez» şehrinde bir kaç gün evvel kanlı bir muharebe olmuş ve şehir Nadir Hana teslim olmuştur. Nadir Han kuvvetleri şimdi de «Karızi Dervişş şehrini muhasara altına almıştır. Habibullah Hanın başkumandanı olan Mehmet Sıdık Han da bu şehirde muhasara altındadır ki bir kaç güne kadar ... edilmesi muhakkaktır. Kumanda ... mak istemiş ise de muvaffak olamıştır. Mehmet Sıdık Han Nadir Han tarafından bir defa daha yakalanmış ... de bırakılmıştı.

Cenup tarafında Veziristan ... şehrinden 50,000 kişilik bir ... dir Hana biat etmiş ve sonuna kadar fedakârana çalışacaklarını taahhüt etmişlerdir. Efganistanın en büyük ve nüfzulu kuvvetlerinden olan «Hazreti Şiarğa» da Nadir Hana büyük taraftarları ile beraber iltihak etmiş ... hocanın kardeşini Habibullah Han taraftarları öldürmüşlerdi.

Efgan sefir vekili Gulâm Rabbani Han

Şark cihetine gelince bu tarafta parti vardır. En mühim partinin ... da Nadir Hanın kardeşi Mehmet Şim Han vardır. Diğer partiyi de ... lay Nik Mehmet Han idare etmekte bu parti Cumhuriyet taraftarı. Üçüncü kısım parti de Habibullah taraftarıdır. Başlarında bulunan ... dir Şah Han bomba ile öldürülmüş. Şimdi Nik Mehmet Han ile Haşim birleşmek için müzakerata girişmiştir.

Efganin en büyük şehirlerinden Heratta evvelce Habibullah tarafından olan Abdürrahim Han bir meclisi teşkil ederek idarei umura başlamış. Bunun için Habibullah Han bunu kâfir diye ilân etmiştir.

Gene büyük şehirlerden olan Az... Kral Emanullahın kardeşi Emin ... bulunmaktadır. Yanında münevver ... damlar vardır. Emin Can Kâbil'den ... kilometre uzağında olan Serçeş... Habibullah Han taraftarları ile mü... rebe etmektedir. Kandihar ve ...

[Mabadi Sa 3 Su 6 da]

Almanyada neler oluyor ?

Hükûmeti devirmek teşebbüsü akim kaldı

Kayseri tekrar getirerek, İmapratorluğu iade etmek istiyen gizli teşkilâtın elebaşıları yakalanmıştır

Alman Cumhuriyet ordusunun Reisicumhur Hindenburg huzurunda yaptığı bir geçit resmi

Belinrde Rayiştağ Meclisine bomba koyanların ve darbei hükûmet teşebbüsünde bulunanların, İmparatorluğu her neye malolursa olsun iadeye çalışan müfrit milliyetperverler olduğunu ajans telgrafları bildirmişti. İlk telgraflara nazaran, pek vasi olup biri Berlin civarında ve diğeri Şilezvig eyaletinde iki kol halinde çalıştıkları anlaşılan fesat heyetine dahil 30 kişi tevkif edilmiş, radikal milliyetpeverlerin naşiri efkârı olan bir gazete seddedilmişti. Mütemmim haberler, Hamburgta fesat heyetine ait bir takım cephane makineleri, ve Berlinde gizli bir bomba fabrikası keşfedildiğini bildirmekte idi.

Dün bu hususta gelen yeni ajans haberlerinde pek fazla tafsilât yoktur.

Dünkü telgraf haberleri şunlardır:

Berlin 12 (Hususi)— Almanyada bugünkü hükûmeti devirerek tekrar imparatorluk tesisi için çalışan bir cemiyet keşfedilmiştir.

Rayiştağ meclisinde geçende patlıyan bombayı bunların koydukları anlaşılmıştır.

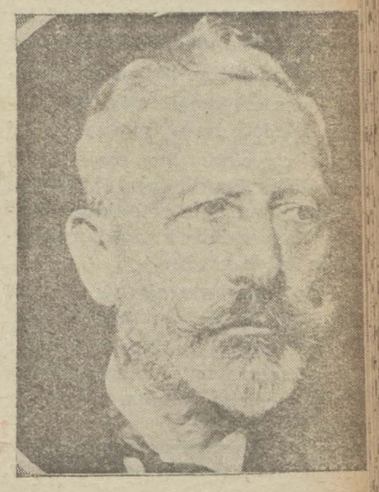

Darbei hükûmet müteşebbislerinin tekrar Almanyaya getirmek istedikleri Kayser Vilhelm

Bir çok kimseler tevkif edilmiş, gi...

[Lütfen sahifeyi çeviriniz]

Abıhayat"ın sonu

ana: "Ben işte Prenses Naranın yüzünden bu geldim. Ölmedim; fakat bir hortlak gibi ortalık-ünüyorum!.. Onun şerrinden sakın!..„ diyordu.

— 51 —

için deli oluyor!. Yoksa sen iyor musun?. Sakın ha o al-yılan sevilecek, bağlanılacak k değildir!.. Onun kim oldu-dım mı?.. Şu kısa zaman için-şeyler öğrenmişsindir!. Fakat una kadar sokulmanın, onun anlamanın imkânı yoktur. teğil, hiç kimse anlıyamamış-z şurasını bil ki o da bütün lar gibidir; onlardan bir far-o da daha haris, daha çılgın masıdır!.. Sakın ona kapıla-!. Sen ondan ne kadar ka-senin arkandan koşacaktır. ylelikle ona hâkim olabilirsin! biraz gevşek duracak olursan un!. Bu kadın seni de kırık bir gibi bir tarafa atar!.. Bütün böyle değil midir, zaten?. Hele göğnünü eğlendirdiği zavallı-rmeden bırakmaz!.. Ama sen: için ölüm yok!..» Diyeceksin ?.. Artık kendinin abıhayat iç-hahlûk olduğunu sen de anla-n buna güveneceksin, değil n ha onun şerrinden kurtula-in hiç bir şeye güvenme!.. Ben gibiydim!.. Hatta senden daha daha tecrübeliydim!. Senin terini biliyordum!..

eni ne hale soktu?.. Artık sen-yacak değilim ya, beni bu ha-n hep o kadındır!.. Onun elin-ulmak için yer yüzünden kaç-ek istedim!.. Ama: «Hâlâ ya-!..» Diyeceksin değil mi?

ngiz Hint Prensi büsbütün acı ü:

nim sürüklediğim hayata ya-lenmez!.. Ölüm de denmez!.. en ölümü biraz dinlenmek için .. Ne gezer!.. Ölüm, o ebedî din-nim çektiklerimin yanında bir r. Hatta bütün fani insanların z, en zavallı insanların yer yü-ürükledikleri hayat bile benim-çok tatlıdır. Ben gûya ölüp te ak için hastalıklı bir adamın kendi damarlarıma aşladım!.. evvelkiler, bana bu mirası bı-rakanlar hep böylelikle kurtulmuşlardı. Halbuki ben o kanımı kendi kanıma karıştırdığım adamın yalnız hastalıklarını almış oldum!.. Fakat insanı öldürmiyen, yalnız süründüren bir hastalık... Onun uzvî hastalıkları, bana geçince benim yalnız ruhumu hasta etti. Baştan başa marazla bulaştık, sanki «veba» gibi bir hastalık heyulâsı oldum!.. Şimdi fani insanlardan birisi beni görecek olsa: «Hortlak!..» Diye bucak bucak kaçar!.. Beni böyle hortlamış bir ruh halinde dolaşmıya mahkûm eden şey hep o kadındır; hep onun elindeki gizli kuvvetlerdir.

Prens Narayana biraz durduktan sonra:

— Ben böyle olursam artık sen karşımdaki tehlikenin ne kadar korkunç olduğunu düşün; ona göre kendini kolla!.. Bu zümrüt gözlü yılanın el sürdüğü erkeklerin arasında hiç birisi kurtulmadı. Hepsi perişan oldu, hepsi ölümden beter akibete uğradı. Bir zamanlar, Hebramar isminde büyük bir üstadımız vardı. O asırda ben bile dünya yüzünde yoktum!. Bu kadın da fani bir mahlûktu.

Romada mabette şarkı söliyen rahibelerden biriydi. Sonra Yunanlı bir heykeltraşla beraber mabedin kudsiyetini bozacak bir günah işlerken yakalandıkları için diri diri gömülmiye mahkûm olmuştu. İşte onu böyle bir ölümden kurtaran, kendisine abıhayat içiren, bütün bu şimdi herkese karşı kullandığı gizli ilimleri öğreten, ona hesapsız hazineler veren bu üstadı da aldattı. Ona da fenalık etti; ona da ihanet etti.

O büyük Üstat bütün gizli ilimleri kavramış, yüksek bir mahlûk olduğu için benim kadar ezilmedi. Fakat, görsen, şimdi o bile saçı sakalı ağarmış, herkesten uzak bir köşede yaşıyor!.. Bu kadın, bütün o gizli ilimlerden başka bir de o dişiliğinden aldığı bir kuvvetle o büyük Üstadı bile sarstı!.. Onun için kendini sakın!.. Bu kadına kapılma!...

— Mabadi var —

deniyet ve insaniyete hizmet edenler: 32

ava gemileri mucidi "Compt Zeppelin„

nlar ilk uçuş tecrübelerini sıcak e imal edilmiş balonlarla yaptı-nra motörlerin hız verdiği per-tayyareler havaya hâkim olur-r taraftan da kabili sevk balon-çeşfi için çalışılıyordu.

arın Şaheserni ismile beraber me-te veren Ferdinand Compt Von in 1838 de Almanyada Constanz du, ve şan dolu bir hayattan son-7 de Charlottenbergte vefat etti. e zabit olmuş, 1870-71 Fransız ade yararlık göstererek terfi et-. 1890 a kadar Wurtenberg Kral-ı Berlin Sefirliğini yaptı. 1911 de da tekrar vazifeye çağırılmak ve süvari ceneralı olarak tekaüt . 1898 den sonra madeni techizat-va gemisi yapmak için çalışmağa ı. Eski balonlar yumuşak zarfla yordu. Kont Zeplin tasavvur etti-za gemisinin mukavim bir maden-inşasını esas ittihaz eylemiş-plin büyük gayesinde muvaffak ve bugün onun icat ettiği sema leri, medeniyet cihanını hayretten te düşüren kudret ve aza-e fezaya hâkim bulunu - Graf Zeplinin son devri âlemi ymetli mesainin parlak bir netice-Umumî harpte düşman ülkelerine t saçan Zeplinlerin sükûnun hü-sürdüğü semalarda hava transat-ği halinde uçuştuğunu Kont Zep-örseydi belki daha mes'ut olurdu. plinin tulânî direklerle yekdiğerine ut düz alâminyumdan mamul bir i vardır. Bunun iki ucuna mevzu ahruttan birine istikamet ve de-k dümenleri konulmuştur. Bu alâ-um iskelet hava mukavemetini mak için cilâlı bir empermeabl örtülüdür. Dahili kısmı 13 hücreye lmıştır, bunların her birinde «Hel-» gazile memlû ve kursaktan yapıl-birer balon vardır.

mdiki Zeplinlerin ağırlığı 40 - 50 lur. 70-80 bin metre mik'abı hacma, metre uzunluğa maliktirler. Pilotlar olcu kamaraları, manevra, telsiz azları ön sırtın altında, beş motör ntelif yerlerdedir.

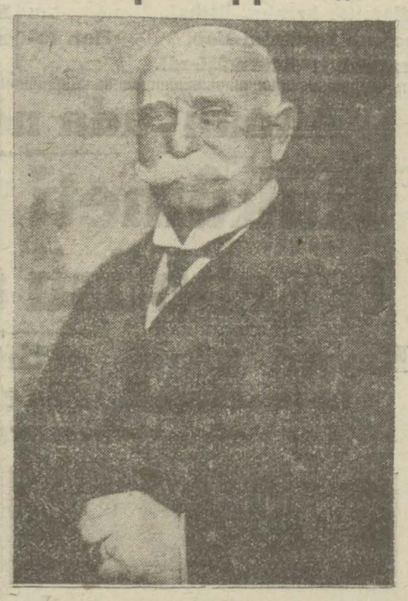

32 — Ferdinand Compt Von Zeppelin

[Kont Fon Zeplin]

Bu beş motörlerin kuvveti 20,000 beygirdir. 30 tayfa, 80 yolcu ve binlerce kilo yükile uzak kıt'alara sefer yapan Zeplinler en emniyetli hava nakil vasıtalarıdır. Yolcu ve posta tayyareleri kadar -180 kilometre- sür'ate maliktir ki uçan dağ demeğe seza olan bu müthiş gövdenin havalandığı, bulutlar arasında müteharrik bir arz parçası gibi süzülüp gittiği düşünülürse bir hayret ve takdir havası içinde bulunmamak mümkün değildir.

Zeplinler yakın bir mazide daha tekemmül edecek, belki bir gün bir kaç bin yolcuyu bir hamlede taşıyıverecek vaziyete gelecektir. Graf Zeplinin son Amerika seyahatinde süvarisi M. Ekenerin orada kalarak, Amerika hükûmetinin teklifi üzerine (3) büyük balon inşası için müzakereye girdiği ve buna karar da verildiği yazılmıştı.

Kont Zeplin insaniyete semavi bir aletle hizmet ederek ismini medeniyet fezasına yıldız yapan fani bahtiyarlardandır.

bomba imalâthanesi keşfedilmiştir. osyalist fırkası bir beyanname neş-erek bu teşebbüsü şiddetle takbih iştir.

Yeni tevkifat yapıldı

erlin 12 (A.A.)— Yüzbaşı «Ehrard»-başlıca muavinlerinden birisi Plesste tevkif edilmiş ve hanesinde mühim miktarda mühimmat bulunmuştur.

Berlin 13 (A.A.)— «Nikel» mes'elesi dolayısile «Şilezvig» milli köylü teşkilâtının reisi ile «Winsen» köylü teşkilâtı reisi tevkif edilmişlerdir. Tevkif edilenlerin miktarı 30 a baliğ olmuştur.

Şehir ve Memleket haberleri

İstanbul limanı

Bir komisyon teşkil ediliyor

Yeni komisyon ticaret odası tarafından teşkil ediliyor

İstanbul limanına ait tetkikat için Ticaret odasında yeni bir komisyon teşkil edilmiştir.

Şimdiye kadar müteaddit komisyonlar tarafından tetkik edilen İstanbul limanına ait raporlar, bir kütüpaneyi dolduracak kadar çoktur. Bu raporlar meyanında mütehassıs sıfatiyle celbedilmiş olan Kopenhak liman müdürünün de bir raporu vardır. Yeni komisyon, biraz rahatsız bulunan oda reisi Hamdi B. iyileşince içtima edecektir

Şehir işleri

Köprü gişeleri

Karaköy köprüsündeki para bozmağa mahsus kişelerin yerine yenilerinin inşasına yakında başlanacaktır.

Gene süt mes'elesi

Şehremaneti, sütlerin ıslahı ile yeniden meşgul olmaktadır. Bir heyet, inek ahırlarını tetkik etmektedir. Fena görülecek ahırlar yıktırılacak ve sağmal hayvanlara sokaklardan toplanmış pis kokulu, karpuz kabukları verenler cezalandırılacaklardır.

İşaret kulesinin işaretlerini anlıyan yok!

Karaköyde yapılan işaret kulesinde 2 seyrüsefer memuru çalışmaktadır. Henüz vesaiti nakliye kulede gösterilen renklerin manalarını lâyıkı ile öğrenemedikleri için ihtiyaten elle de işaret verilmektedir.

Terkos şirketile yeni itilâf

Nafıa Vekili Recep B. buh afta içinde Terkos Şirketile temas edecektir. Terkos tesisatının tevsii için şirket ve Nafıa arasında eylûl sonunda yeni bir mukavele imzalanacaktır.

Oktruva M. de tahkikat

Emanet müfettişleri Oktruva M. de bazı tahkikat ile meşguldürler. Tahkikat, bir veznedarla memurlardan Nurettin Şefkati B. haklarında cereyan etmektedir.

Vilâyette

Etabli Rumlarının seyahati

Etabli vesikası almış olan Rumların memleket dahilinde serbestçe seyahatlerine müsaade edildiği hakkında Rumca gazetelerin neşriyatı doğru değildir. Vali B. böyle bir müsaadeden haberdar olmadığını söylemiştir.

Fırkada

C. H. F. nahiye kongreleri

C. H. F. nahiy kongreleri devam etmektedir. Aksaray nahiye kongresi de, evvelki akşam aktedilmiştir.

İktisadî mehafilde

Borsada telsiz

Kambiyo Borsası, Avrupanın mühim merkezlerinden para temevvücatını derhal alabilmek için telsiz tesisatı yapmak üzeredir. Temevvücatı bildirmek üzere mühim merkezlerde birer acente temin edilecektir.

Karadenizdeki ormanlarımız

Karadeniz ormanlarında tetkikat yapan İngiliz grubu, bu mıntakada 60,000 metre mik'abı kerestelik ağaç bulunduğunu tesbit etmiştir. Grubun müsbet teklifatta bulunacağı anlaşılmaktadır.

Japonya ile ticaretimiz

Tokyo sefareti, Japonyadaki mühim ticaret firmalarını Ticaret Odasına bildirmiştir. Oda da, buradaki firmaları Tokyoya bildirecektir.

maarifte ve mekteplerde

Bir ecnebi mektebinde tahkikat

Türk muallimlerin verdikleri notları tahrif ederek talebeye sınıf geçirttiği ihbar edilen bir ecnebi mektep idaresi hakkında tahkikata başlanmıştır.

Kitapçılar avdet ettiler

Mektep kitapları üzerine konulacak fiatlar hakkında Maarif Vekâletile temas eden kitapçılar heyeti Ankaradan avdet etmiştir. Kitapların üzerine, maliyet fiatının bir misli konulacak, bayi hakkı ve saire bunda dahil olacaktır.

Mühendis mektebinde bugünkü içtima

Bugün Nafıa Vekili Recep B. in riyasetinde yüksek Mühendis mektebinde bir içtima aktedilecek; gerek mektep, gerek umumî imara ait işler görüşülecektir. Dün Ankaradan gelen Nafıa Müsteşarı Rıza B. de içtimada bulunacaktır.

Giresonun vaziyeti ve iktisat meclisi

Dünkü nüshamızda Giresonun vaziyeti iktisadiyesi etrafında yazılan bir fıkrada Âli İktisat meclisi komisyonunun moratoryom ilânı mes'elesini tetkik ettiğinden de bahsedilmiştir. Karadeniz havalisinde tetkikat yapan Âli İktisat meclisi azasından Raif Necdet B. bu fıkra münasebetiyle bir muharririmize demiştir ki:

— Komisyonumuzun Giresonda moratoryom ilânı mes'elesini tetkik ettiği doğru değildir. Çünkü evvelâ Giresonlular böyle bir müracaatta bulunmuş değillerdir. Saniyen böyle bir şeyi tetkik etmek bizim ne vazifemiz, ne de salâhiyetimiz dahilindedir!»

Limanda

Limanımıza gelecek İngiliz gemileri

İki İngiliz harp gemisinin yakında limanımızı ziyaret edecekleri teeyyüt etmektedir. İngiliz gemilerinin 12 teşrinievvelde gelecekleri haber verilmektedir.

Halkın dilekleri

— 8 —

İstanbul meb'uslarının, halkın ihtiyaçlarını tetkik ve tesbit etmeleri münasebetile:

Avrupada halkın sıhhatini korumak için yapılmış hidematı umumiye müesseseleri meyanında bulunan mezbahalar, bizim memleketimize gelir gelmez birer muazzam varidat menbaı oldular. Halk bu müesseseye etin beher okkasında 22-25 kuruş bir vergi vermek mecburiyetinde kalınca bittabi, bu züğürtlükte et yiyemiyor, binnetice gıdasını alamıyor ve her türlü hastalıklara karşı mukavemeti azaldığından en küçük bir arızadan müteessir oluyur.

Dünyanın hiç bir tarfında mezbahaların bu şekilde insafsızca varidat menbaı yapıldığı görülmüş şey değildir.

Binaenaleyh muhterem İstanbul meb'usları, bu mes'eleyi ve Avrupa mezbahalarını, ve bilhassa 1928 senesi raporunda olduğu gibi 1929 senesi raporunun başında da aynen tekrar edildiği veçhile " halkın en mühim bir ihtiyacına temas eden ve en esaslı gıdasını teşkil etmesi itibarile sıhhati umumiyeyi şiddetle alâkadar eden etin tezyidi fiatını mucip olmıyacak ve imkân verildiği takdirde fiatlarda mahsus bir tenezzül husule getirecek surette zebhiyat umurunun sıhhî ve fennî şarait dairesinde tedviri „ ni deruhte eden Karaağaç müessesatı meclisi idaresinin şimdiye kadar ne yaptığını ve tezatlarla dolu raporunu tetkik ederler ve İstanbulun hiç olmazsa başlıca gıda maddeleri üzerindeki ağır resimlere ve muhtelif ihtikârlara mani olabilirlerse işte o zaman İstanbul halkını çok sevindirmiş olurlar.

Sefaretlerde

Soriç yoldaş Moskovadan dun avdet etti

Moskovadan avdet eden Rus sefiri Soriç Yoldaş, bugünlerde Ankaraya gidecektir.

Yeni İtalya Ataşenavalı

Yeni İtalyan Ataşenavalı Hariciye ve Müdafaai Milliye Vekâletlerine takdim edilmiştir.

İnhisarlarda

Tütün ekisperi yetiştiriliyor

Tütün ekisperi yetiştirilmek üzere inhisar idaresi bilmüsabaka 25 efendi daha alacaktır.

Amerikalılar ve tütüncülerimiz

Deyli Telgraf gazetesi, M. Metkolf isminde birinin Amerikada tütün inhisarı riyasetine tayin edildiğini yazmıştır. Tütün inhisarı U. M. Behçet B. böyle bir tayinden haberdar olmadığını, yalnız Amerikada Türk tütünleri üzerine muamele yapmak üzere teşekkül eden bir şirkete idarenin memleketimizde tütün mubayaa etmesine delâlet edeceğini söylemiştir.

Mısırda tütünlerimize rağbet

Çin tütünlerinin son zamanlarda Mısırda rağbet bulduğu hakkında bazı rivayetler vardır. Bu hususta Tütün İnhisarı U. M. Behçet B. demiştir ki:

«— Çin tütünleri Mısırda rağbet görüyor mu, bilmiyorum, Bildiğim şudur: Mısırda, tütünlerimiz eski satış mevkiini kaybetmemiştir.»

Rüsumatta

Rıhtımlarda eşya kalmıyacak

Rıhtımlar üzerindeki bütün tüccar eşyasının antrepolara sür'atle nakli Rüsumat idarsine bildirilmiştir.

Gümrürkte bir sahtekârlık tahkikatı

Teşviki sanayi kanunundan istifade eden bir trikotajcı, ahiren Avrupadan 26 sandık iplik getirtmiştir. Bu iplikler, gümrük beyannamesinde «Merserize» diye gösterilerek nasılsa gümrük resmi verilmeden çıkarılmıştır. Merserize olmıyan ipliklerden gümrük resmi alınması icap ettiği ve mes'ele haber alındığı cihetle rüsumat müfettişleri tahkikata başlamışlardır.

İzmir bağcıları

Son yağmurlar çok zarar verdi

Bağcılara yardım için teşebbbüsat yapılıyor

İzmire giden Müskirat U. M. Zekâi B. in iştirakile son yağmurlardan çok zarar gören bağcıların vaziyetini tetkik için İzmirde bir komisyon teşekkül etmiştir.

İçtimada, Ziraat Bankasının, evvelce kredi açmış olup ta şimdi yağmurdan mutazarrır olan bağcılara karşı tatbika başladığı haciz muamelâtının durdurulması, metruk mallardan bağ olanların taksitlerinin tecili için teşebbüsata karar verilmiştir.

Müskirat idaresi, Buca, Bornovadaki bağların üzümlerini de yaş bir halde satın alacaktır.

İzmir meb'usları, ayrıca, Ankarada bağcılara yardım için hükümet nezdinde teşebbüsatta bulunacaklardır.

16 teşrinievvelde toplanacak Ziraat Bankası heyeti umumiyesinde de, bankanın 4 taksitte tahsil etmek üzere bağcılara tente mubayaa etmesi temenni edilecektir.

Müteferrik

Deri piyasası

Deri fiatları yükselmektedir. Derilerimize en çok Amerikadan talip vardır.

Dikiş sergisinde

Türk kadınları dikiş sergisi dünden itibaren halka açılmıştır.

Ordu Valisi şehrimizde

Bir ay mezuniyet alan Ordu Valisi Ali Kemal B. şehrimize gelmiştir.

Genç ressamlar sergisi bugün açılıyor

Genç Ressamlar Sergisi, bugün Türk Ocağında açılacaktır. Sergide 130 eser teşhir edilecektir.

Posta U. M. geliyor

Posta ve Telgraf U. M. Fahri B. bu hafta içinde Kastamonuden şehrimize gelecek, teftiş seyahatı hakkında Dahiliye Vekiline izahat verecektir.

Dünkü deniz gezintisi

Beylerbeyi gençler kulübü tarafından dün bir deniz tenezzühü tertip edilmiştir. Vapur saat 12 de Köprüden hareket etmiş, Boğaziçinde bir tenezzühten sonra Yalovaya azimet ve avdet edilmiştir.

Parlâmentolar konfransına gidecek heyetimiz

Berlinde toplanacak beynelmilel parlamentolar konferansına iştirak edecek olan İzmir meb'usu Vasıf B. in riyasetindeki heyetimiz bugün Ankaradan şehrimize gelecektir.

Yunan propagandalarını tekzip

Anadolu Ajansının Avrupadaki muhabirleri, Yunanistana taarruz edeceğimize dair Atinadan çıkan şayialara lâzım gelen cevapları vrmişlerdir.

Anadoluda otomobille seyahat

Seyyahin Cemiyeti otomobil şubesi şimdilik 8 aza ile faaliyete başlamış, Nafıa Vekâletinden, Anadoluda otomobil geçebilecek yolların bir haritasını almıştır.

Yakında bir spor kulübü, Anadolu dahilinde bir otomobil seyahati yapacağını bildirmiştir. Cemiyet, lâzım gelen teshilâtı gösterecektir.

İtalyalı pirinç mütehassısı

İtalyalı pirinç mütehassısı bugün şehrimize gelecektir.

İhsan Abidin B. Lemberge gidiyor

Polonyanın Lemberg şehrinde açılacak sergiye gitmek üzere Ziraat Müsteşarı İhsan Abidin B. in bugün Ankaradan şehrimize gelmesi beklenmektedir.

Tıp ksngresine gidecek doktorlar

17 eylûlde Ankarada küşat edilecek tıp kongresine iştirak edecek bir çok doktorlarımız, yarın ve pazartesi günkü trenlerle Ankaraya gitmek üzere hazırlanmışlardır.

Adliye ve mahkemelerde

Müddeiumumi B. geldi

İstanbul Müddeiumumisi Kenan B. dün Ankaradan avdet etmiştir.

Poliste

Polis 4 üncü şube M.

Polis 4 üncü şube M. Sadettin B. Edirneye azimet ve avdet etmiştir.

Simav tayyaresinin at koma merasimi

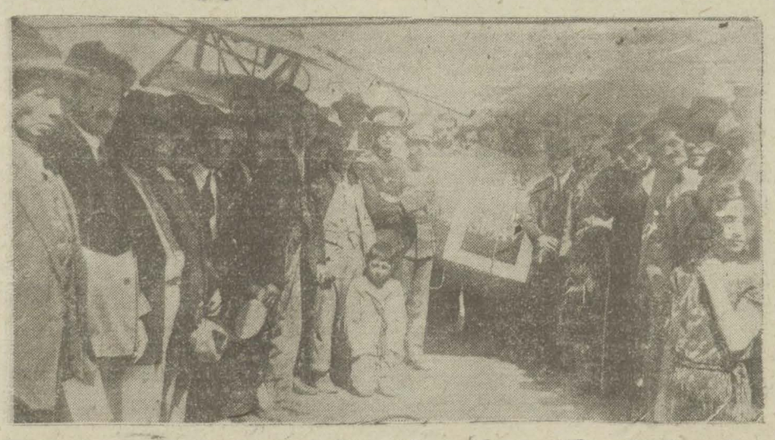

30 ağustos zafer bayramında Simavlıların teberrüatile alınan tayyarenin at koma merasimi halkın sevinçli tezahüratı arasında yapılmıştır. Resmimiz, bu merasime ait bir intibaı tesbit etmektedir.

Siyasî icmal

Yeni bir panislâvizim

Cihan siyasetinde en mühim rol icra eden hareketlerden biri ve belki birincisi «panislâvizim» yani «İslâv milletlerinin ve halklarının ittihadı» hareketidir. İlk defa İslâv ittihadı Türkiyeyi parçalamak için ihdas olunmuş idi. Bu hareketin müessisi Aksakof namında bir Rus gazetecisidir. Fakat bu gazeteci bir aletten ibarettir. Hakikati halde bu mefkûre siyasi bir vasıta olmak üzere Çarlık sarayının erkânı siyasiyesi tarafından düşünülmüş idi.

Bir asra yakın bir zamandanberi Türkiyenin başına gelen bütün felâketler hep İslâv ittihadı namına ve gayesine hizmet için kasten tertip olunmuş idi. Avrupa kıt'asında Türkiye hududunun (Tuna)dan (Meriç) sahillerine çekilmesinde en büyük âmil «İslâv ittihadı» olmuştur. Sırbistanın prenslik, sonradan krallık olmasında ve Karadağın türlü türlü çevirdiği fesatlarda ve Bulgaristanın Türkiyeden ayrılmasında hep bu siyasi mefkûrenin büyük tesiri görülmüştür.

Sırf Türkiyenin aleyhine icat olunan bu hareket sonraları Avrupa devletlerini dahi endişeye düşürmüş idi.

Çünkü İslâv ittihadı mefkûresi gayretkeşleri nüfusu az çok İslâv ırkına mensup olan eyaletleri Türkiyeden ayırmakla iktifa etmeyip Avrupanın Şarkında ve merkezinde bütün İslâv halklarını Rusyanın riyaset ve hâkimiyeti altında birleştirmek gayesini gütmeğe başlamışlar idi. İslâv ırkı kesreti tenasül sahibi olduğundan nüfusu diğer Avrupa ırk ve milletlerine faiktir. İslâvlar birleştiği vakit bütün Avrupa kıt'asını bir gün bunların süpürmesi ihtimali bile zihinlere varit oluyor.

Bunun için Panislâvizim namına Türkiye İmparatorluğunun yavaş yavaş parçalanmasına garp devletleri ve bahusus İngiltere iyi nazarla bakmıyor ve arasıra bu İslâv selini tevkif için ciddî siyasi teşebbüslerde bulunyor ve arasıra hatta silâha bile müracaat ediyor idi.

Panislâvistler Türkiyedeki İslâv halklarını tamamiyle ayırmağa muvaffak olduktan sonra Avusturya ve Macaristandaki İslâv milletlerini ayırmağa bütün kuvvetleriyle çalıştılar. Bunlar bir taraftan Karpatlardaki Beyaz Rusları ifsada çalışır iken diğer taraftan Bosna - Hersek ve Hırvatistan İslâvlarını tahrik ediyorlar ve büyük Sırbistan imparatorluğu yapmağa çalışıyorlar idi.

İşte Panistlâvistlerin bu tahrikâtı Saray - Bosnada Avusturya veliahdinin katledilmesini ve tarihi beşeriyetin en büyük felâketi olan harbi umuminin zuhur eylemesini intaç eylemiştir.

Harbi umumi, Panistlâvistliğin babası ve hamisi Rusya çarlığını dahi devirdi. Fakat bugün bu mefkûrenin yeniden dirildiğini görüyoruz.

La Hey konferansında İngiltere ile Fransa arasındaki itilâfın ve sıkı birliğin zail olduğunu gören Fransanın Şarktaki mahmisi ve müttefiki İslâv devletleri telâşa düşmüştür. Bunlar siyaseten zaifleşen Fransadan artık ski ümitleri kalmamıştır. Kendi başlarının çaresine bakmak istiyorlar. Buldukları çare Panislâvizim mefkûresi etrafında toplanmak ve ittifak etmektir.

Rusyada komünist idaresi olduğundan yeni İslâv hareketinin idaresini tabii bir devletten beklemiyorlar. Bu rolü Rusyadan sonra en büyük İslâv devletine bırakmak istiyorlar.

La Hey konferansının bir neticesi olarak, çoktan ölmüş bir mefkûrenin yeni bir şekilde dirilmekte olduğunu görüyoruz.

Muharrem Feyzi

Sulama işleri

Anadoluda, bir çok yerlerde bentler inşa edilecek

Ankara 13 (Hususi) — Nafıa Vekâleti bu sene büyük sulama işleri tatbikatına başlamaktadır.

Gediz, Büyük Menderes, Nilüfer, Değirmen Çubukçayı, Sakarya, Adanadaki Berdan, Porsuk ve Sarısu civarında tetkikat yapan su mütehassıslarının raporları üzerine bu ralarda bentler inşası takarrür etmiştir.

Ankara civarındaki Çubukçayı sahasında, 700,000 lira sarfiyle 40 metro irtifaında bent yapılacaktır.

İhalelere 19 eylûlden itibaren başlanacaktır. Münakasa şartnameleri tabı ve muayyen bir bedelle taliplere füruht edilmektedir.

Vekâlet, büyük su tesisatı için sermayedar ecnebi grupları ile de temastadır.

Polatlı civarındaki suyun güzergâhında kanal açma işine bugünlerde başlanacaktır.

Cevabî notamız

Tevfik Kâmil B. dün Ankaraya gitti

Muhtelit Mübadele komisyonundaki başmurahhasımız Tevfik Kâmil B. dün Ankaraya gitmiştir. Yunanistana verilecek cevabımız pazartesiye kadar kat'iyet kesbederek kurye vasıtasiyle gönderilecektir.

Tevfik Kâmil B. in avdetinde muhtelit komisyon heyeti umumiyesi toplanarak son verdiğimiz iki nota üzerine müzakerata bulunacaktır.

Londra sefiri gidiyor

Londra sefiri Ferit B. pazartesi günü Paris tarikile Londraya müteveccihen hareket edecektir.

Nafıa Vekili Recep B.

Nafıa Vekili Recep B. dün Haydarpaşada demir yolları idaresine gelmiş ve dünkü trenle Ankaradan gelen Vekâlet müsteşarı Rıza Beyle uzun müddet görüşmüştür.

Karanlık İstanbul

Dün akşam saat 8 de elektrik cereyanı birdenbire kesilmiş, bütün İstanbul karanlıkta kalmıştır. Silâhdarağa fabrikasında husule gelen bir arızadan dolayı inkıta 20 dakika kadar devam etmiştir.

ON TELGRAFLAR

Filistinde vaziyet

ükûn hasıl olmuşsa a İngilizler hâlâ asker sevkediyorlar

ondra 12 (A.A.) — Röyter ajansının düsten istihbarına göre, Filistinde hüm sürmekte olan sükûn ve asayiş sayede son günlerde bu mıntakada bulunan iliz kuvvetlerinin tahşidine devam et- ve bu suretle Yafa ve Hayfada vazife edecek askeri kuvvetleri tedarik eyle- imkânı hasıl olmuştur. Karaya çıkamış olan bahriye silâhendazları gemilere bindirileceklerse de bu gemiler - vazin azimetlerine imkân vereceği ana ka- - Filistin sahillerinde kalacaklardır. mleketin sair aksamında bulunan kuver yeni her türlü kargaşalık teşebbüsni sür'atle tenkil etmeğe kâfidir.

giltere, Filistin mandasını bırakmıyor

ondra 12 (A.A.) — Müstemlekât nazırı t Passfield bugün Yahudi ajansı idare elisi mümessillerinden mürekkep bir eti kabul etmiştir. Mumaileyh, mümesere İngiltere hukûmeti, Filistindeki ndasını terketmiyeceği ve orada milli Yahudi yurdu tesisini kaydeden Balfour asında teşrih edilen siyasetten vaz geçeceği hakkında teminat vermiştir. t Passfield, şimdiden Filistine 100 İnz polisi göndereceğini ilâve etmiştir. ılardan sonra 100 polis daha gönderileve hali hazırda Filistinde bulunan at emniyet tamamile teessüs ettikten ra Filistinden ayrılacaktır.

İngiltere - Amerika

hrî teslihatın tahdidine it müzakerat nazik bir safhaya girdi

aşington 12 (A.A.) — M. Makdonaldın erikaya gelmek üzere bulunduğu haberi ni mehafilde son derece büyük bir umiyet hissi tevlit etmiştir.

ahri mesail hakkında İngiltere ile Arika arasında cereyan tmekte olan akeratın hali hazırda nazik bir safharmiş olduğu söylenebilir. Fakat ya- karşı karşıya gelecek olan M. Makıt ve M. Hoverin tecrübekârlıkları ve ü niyetleri sayesinde atlas okyanosuıki tarafındaki efkârı umumiyeyi tatedecek bir uzlaşma zemini bulunacağı akkaktır.

eral Daves, M. Makdonalt nezdinde

ndra 12 (A.A.) — Amerikanın Londra Jeneral Dawes bu akşam bir mülâera etmek üzere M. Makdonaldın resametgâhına gitmiştir. Amerika sefibu ziyaretinin bahri teslihatın tahdikkındaki son İngiliz tekliflerine Aa hükûmeti tarafından verilen cedair olduğu tahmin edilmektedir.

Avrupa ittihadı

Breitschid, devletle- iktisadî tekâmülle -eki betaete müteessif

evre 12 (A.A.) — Bütün encümenler, toplanmıştır. İktisadi encümende ta muharriri M. Breitscheid, muhevletlerin iktisadi tekâmüllerindeki en dolayı teessüf etmiştir.

aileyh, Avrupanın iktisaden tenrojesinden memnuniyetle bahseyle- Hymans projesine telmih ederek ılık bir gümrük mütarekesi yapmak tasvip eylemekte bulunduğunu mıştir. M. Loucheurun iktisadi bir ns akti suretindeki talebini hatırumaileyh, yalnız hükûmet reisletima etmesi teklifini serdeylemiş- Loucheur, Fransız ve İngiliz heyetmüşterek bir karar sureti tevdiine klarını beyan etmiştir.

y divanının yeni nizamnamesi

rc 13 (A.A.) — La Hey divanının nizamnamesini yeniden tetkik etplan konferans, mesaisini bitirmişn saat 20 de M. Loucheur, Cemiemin sarfetmiş olduğu faaliyetin neticelerinden bahis bir hitabe ektir.

anyada kurtuluş bayramı

13 (Hu. Mu.)— Mudanyanın in askerlerimizin hakiki bir mesi yaşatması suretile tes'it ve manevre fişengi ile yapılan ürata denizden bir filomuz iştirak etmiştir. Mudanyalılar Gazi ve İsmet Hazretlerine minnet telgrafları ediir.

Musa

ta fakir köylülere arazi tevzi ediliyor

13 (Hu. Mu.)— Fakir ve topraksız köylülere yapılmakta olan arazi ehemmiyetle takip eden U. İbrahim Tali B. dün «Etimik» ziatını teftiş ve tevzi heyetine gösteren ehli liibreye, muhel çektirtti. Tevziatın adilâne temin için emirler verdi. köylüler Cumhuriyetin kendilerine ibzal ettiği şefkati tamamen larından haklarında gösterilen minnetle karşılamışlar, Gazi Hz. ne ve devlete nihayetsiz şükran alkışları arasında yrılmıştır.

Orhan

İlmî mübahaseler

gene bu seneki kışa dair!..

"Météorologi„ nin gittikçe inkişaf eden bir ilim olduğunu halkımıza anlatmalıyız!

Dört eylûl tarihli «Cumhuriyet» gazetesinde intişar eden ve şerefli namınıza (dedier) edilen yazıma verdiğiniz cevabı (11) eylûl tarihli (Vakit) gazetesinde okudum.

(1930) kışı hakkında geçen seneden beri yazmakta olduğum yazıların mes'eleyi kâfi derecede tenvir ettiğine kailim. Fakat yazınıza sükût ile mukabele etmek nezaketsizliğinde bulunmuş olmamak için, noktai nazarımı müsaadenizle bir defa daha izah edeceğim.

Kıymetli yazınıza (1930) kışının şiddetli olacağı ihtimalinde ısrar etmekte bulunduğunu işaret buyurarak başlıyorsunuz. Bu ısrarın sırf bana ait olmadığını bir çok ciddî ilim mecmualarının bir senedenberi bu mes'eleye sık sık temas etmekte bulunduklarını anlatmak için gösterdiğim (vesikalara) bir deıa daha nazarı atıf buyurmanızı tekrar rica edeceğim. Ben şahsî kanaatlerimi yazmadığımı, ve maksadımın kuvvetli ilim ihtimallerine istinat eden neşriyattan halkımızı da haberdar etmekten ibaret bulunduğunu yazmıştım.

Geçen seneki kışın acısını hâlâ unutmamış bazı dostlarımıza [(1930) kışının şiddetli olacağının şimdiden bilinemiyeceği] tarzındaki cevabınızın hedefi teselliden ibaret ise bir şey denilemez. Evet başta zatı âliniz olmak üzere (météorologi) ile tevaggul eden herkes bilir ki bir çok ilimler gibi bu ilim de biri bir takım âlât ve edevata ve (dépression) lara istinat eden (ameli) bir de bunun hariç ve fevkinde sırf ilmî ve nazarî iki kısmı vardır. ilk kısma ait (métorologiqne) müesseseleri idare eden zatları alâkadar eden, bin bir amilin tesiri altında bulunan kısa müddeti yevmî tegayyüratın [Preciser] edilmesi (alâimi cevviye) ilminin hakikaten en müşkül kısmıdır. Yüzlerce mümasil müesseselere merbut olmıyan ve [dépression] ları vakit ve zamanile alamıyan merkezlerin geniş sialı senevi tegayyüratı tahmin edememeleri pek tabiidir.

Fakat unutmamalı ki (Météorologi) nin de [Feleki]tesiratı, uzun zamanlardanberi yapılan tecrübelere ve tutulan kayıtlara istinat eden sırf nazarî ve ilmî bir kısmı vardır. Amelî kısmın henüz meşğul olmadığı bu nevi tahminleri (kıyas) ve (istidlâl) tarikleri meydana koyabilmektedir.

Benim odun ve kömür taciri yahut ortağı olmaklığım ihtimali hakkındaki lâtifenize çok güldüm. Şu dar zamanda keşke böyle bir şeyin aslı olsa idi dedim! Rica ederim bu lâtifeyi hatırınıza getirenlere söyleyiniz: Benim yazılarım intibaha davet etmiş olmak suretile ne kadar halkın lehinde ise bilâkis odun ve kömür tüccarlarının aleyhindedir; onlar halkın mahrukatlarını vaktile tedarik etmelerinden ziyade gafil davranarak kışın en ziyade şiddet gösterdiği, fiatları alabildiklerine artırmağa hak kespeyledikleri müşkül anlarda dükkânlarına hücum ettiklerini arzu ederler. Kazanç ve menfaatlerine elbet bu şekil daha muvafıktır. İşlerini bilen bu esnafın benden memnun olmak şöyle dursun (bir kaşık suda) boğmak istiyeceklerine eğer şüpheniz varsa bir çok kulağı delik kömürcüye müracaat ederek fikirlerini sorabilirsiniz!

Halkımızı bu nevi tahminlerle temasta bulundurmanın ilme karşı itimatlarını gevşeteceği hakkındaki fikirlerinize maalesef iştirak edemiyeceğim.

Hiç bir ilmin tam hakikat şeklinde gökten inmediğini, ancak tetkiklere, nazariyelere istinat ede ede inkişaf ve tekemmül eylediğini bizim okuyucularımız da pek âlâ bilirler. Müterakki memleketlerin en ciddî mecmualarında her zaman görülen bu gibi ilmî tahmin ve ihtimallerden biz neden bahsetmiyelim? Eğer bu gibi neşriyatın halkın ilme itimadını sarsmasından korkulsa idi her şeyden evvel (Météorologique) müesseselerin yevmî raporlarının men'i lâzım gelirdi.

Malûmu âlinizdir ki «Rasatane havanın güzel olacağından bahsediyor sakın sokağa çıkarken şemsinenizi unutmayınız» tarzında lâtifeler etmek mutatları olan Avrupa gençleri gene her şeyden evvel bu bültenleri kemali ehemmiyetle okurlar. Bu nevi şakalar rasitleri asla muğber etmez. Vazifelerinde vakar ile çalışmalarına mani olmaz. Herkes bilir ki tecrübeye istinat eden ilimler böyledir.

Hepimizin temenni ettiğimiz gibi tahminde isabet edilememiş olsa bile, halkımız ihtiyatlı hareket ederek mahrukatını ucuz zamanda tedarik etmiş olmaktan zarar görmez.

İstanbul Muallim mektebinde bulunduğunuz zaman vücude getirdiğiniz mini mini meteorologihaneden istifade etmek suretile tebeddülâtı havaiyeyi evvelden haber vermek teklifini isabet ki ret buyurmuşsunuz, dünyanın bütün cevvê merkezlerile rabıtasé bulunan saati saatine - depression - ları haber alan ve fazla olarak en son sistem aletlerle mücehhez bulunan mükemmel müesseselerin bile izharı aciz ettiği bu işte elbette zatı âliniz de muvaffak olamaz, temiz şöhretinizle telifi kabil olmıyacak dedi kodulara maruz kalırdınız!

Evet buyurduğunuz gibi İktisat Vekâletinin Ankarada vücude getirdiği müessese memleketimize nisbeten çok mühimdir. Yüzlerce tali merkezlerle rabıtası olduğundan ve (Depression) ları vakit ve zamanile haber alabildiğinden vazife ve salâhiyeti dahilindeki malûmatı itimada şayan bir muvaffakiyetle verebilmektedir. Fakat hiç bir vakit teknik hududu haricine çıkamaz, nazarî tahminlere karışmaz. Bu gibi işlerin kendi iştigal sahası haricinde kaldığını pek güzel takdir eder.

Yazın havaların kurak gitmesi kışın şiddetli olacağına delil olamaz buyuruyorsunuz. Halbuki ortada böyle bir iddiada bulunan yok. Ben sözlerimi istinat ettirdiğim delilleri vazih surette yazdım.

[Faaliyeti şemsiyye] nin meydana getirdiği elektrik ve manyatiki hatza v tegayyürlerin müessir olması hakkında fazla söz söylemiyeceğim. Zira bu nazariyenin gittikçe teeyyüt ettiğine, hangi mecmuaya baksanız binlerce delil bulabilirsiniz. Bu kanaatin en kuvvetli taraftarı olan (Labemoröyü) okumanız kâfidir.

Geçen kışın Balkanlarla Eskişehir arasında nisbeten daha şedit olması (1929) kışının mevzii addedilmesini icap ettirmez. Geçen seneki kışın şümulünü anlamak için o zamanki Avrupa telgraflarını tekrar okumak kâfidir.

Profesör (Rouch) dan aldığınız sözlerin de meteorologinin amelî kısmına ait olduğuna şüphe etmiyiniz.

Elhasıl: Meteorologinin de bir ilim olduğunu ve gittikçe inkişaf etmekte bulunduğunu halkımıza anlatmakta mahzur değil faide gördüğümü ve tecrübe ilimlerinin tahminleri her zaman kat'iyet ifade edemiyeceklerine okuyucularımızın vakıf bulunduklarına itimadım bulunduğunu arzeder ihtiramlarımın kabulünü rica ederim.

Abdülfeyyaz Tevfik

Yalovada yeni bir âlem vücude geldi

[Baş makaleden mabait]

adeta bir beyaban olduğunu bilenler şimdi gördükleri mamuriyet karşısında gözlerine inanamamak vaziyetleri gösteriyorlar. Tarihî hamam etrafındaki hesü haşaktan tecrit ve tathir olunarak olanca güzelliğile meydana çıkmış. Onun etafırında yeni yeni şekiller sanki uzun senelerin mahsulü kâşaneler gibi bütün bir zerafet ve kemal içinde yükselmişler. Bu üç beş günlük eserlerini misafirlerine birer birer göstermek Gazi için pek haklı bir haz vesilesidir:

— Bu köşk, Başvekil İsmet Paşanın köşküdür...

Diye başlıyorlar... Hakikaten kanarya kafesi gibi zarif bir köşk. Sağlam bir yatak odasından, bir salondan, bir yaver odasından mürekkep.

— Nasıl Başvekil Paşa burada hem rahat rahat ikamet eder, hem de bu salonda pekâlâ çalışabilirler, değil mi?..

Diye soruyorlar?

Öteki köşk yaver Beylerin ikametine mahsustur. O da güzel bir kâşanecik-tir. Onun üst tarafındaki daha büyücek, Reisicumhur Hz. nin kendilerine aittir. Bu da besatet ve sahraiiik içinde nefaset ve zarafetini cemetmiş bir binadır. Zaten hiç te çok olmıyan her odasına, hatta balkonlarına, hatta balkonlara mevzu sandalye ve masalarına kadar her şeyine çok nafiz bir zevkı selimin en hassas tesirleri sirayet etmiştir. Bize bu saltra evinin salonunu gösterdikten sonra Gazi:

— İşte Türkiye Reisicumhurunun buradaki salonu. Burada ecnebi Sefirleri misafirlerimi kabul edemez miyim?.

Diye sordular. Orada kabul olunacak bir ecnebi Sefiri muhakkak her hangi bir sarayın en mükellef salonunda kabul olunmuş olmak hissiyatı ile meşhun olacaktır. Belki ondan da fazla.

Reisicumhurun Yalova ikametgâhını çerçiveleyen ormanlı dağları her hangi bir sarayın etrafında bulundurmak her saraya nasip olur bir mazhariyet değildir.

Ya o su, ya o Yalova kaplıcalarının suyu... Buna sadece: «Abıhayat» denilse caizdir...

İnşaat devam ediyor, tanzim ve tertip işleri etrafında hümmalı bir faaliyet dalgalanıyor. Daha yukarıda parklar husule gelmiş, ve onun yanı başında büyük ve vakur bir gazino mevki almış. Yakın zamanda bunların, bu türlü inşaatın adedi onlarla, yüzlerle teselsül edecek. Hulâsa Yalova kaplıcaları ile Avrupanın en maruf su mevkilerine rekabet edecek yepyeni bir âlem vücude gelmektedir. İstanbulun hemen hemen içinde denilecek kadar yakininde olan bu nuranur ve feyzafeyz âlemin keşfolunup meydana çıkarılmasını da Gaziye medyun olduğumuz işte ortada apaçık bir hakikattir.

Gazi misafirlerine bu yeni âlem hakkında izahat verirken Seyrisefainin gayyur müdürü Sadullah B. elinde bir avuç maden ile gelerek Paşaya civarda kömür bulunduğunu haber verdi. Sadullah B. bu kömürü üç dört gündenberi muvaffakiyetle yakmakta ve kömür de kemali itaatle yanmaktadır.

Talili adamın her şey ayağına geliyor. Gazi, havalinin bu kömürden başlanarak madeni noktai nazardan derhi tetkikini emretti, ve o aralık gözüne ilişen Dr. Şükrü Paşaya:

— Halk burada şuraya gidilir, buraya gidilmez gibi bir tereddüde düşmesin, herkes her tarafta, tıpkı kendi evinde ve kendi bahcesinde imiş gibi serbest gezebilir. Bu cihetçe her hangi bir yanlışlığa meydan kalmamasını temin ediniz...

Diyordu.

Yunus Nadi

Mithat Paşanın Son Seneleri

— 84 —

İstanbul vapuru kamarasında bir münakaşa!

Ali Paşa cevap verdi: "Damat Nuri Paşa hazretleri de ikrar ediyorlar. Vallahi ve tallahi yirmiden ziyade şahit vardır!..

Bunun üzerine Mithat Paşanın ağalarından Arif Efendinin vapura gitmesine müsaade etti. Arif Efendi yirmi yirmibir yaşlarında güçlü kuvvetli bir delikanlıydı. Paşaya çamaşır falan götürdükten sonra da, vapurda kalmıştı..

Bütün bu işler iki saat içinde olup bitivermişti. Henüz sabahın alaturka ikisi idi. Hilmi Paşa tekrar vapura gitmişti: Cevdet Paşayı görmek, Manisada kalan Koca Rüştü Paşa mes'elesini halletmek istiyordu.

Cevdet Paşayı Mithat Paşanın yanından çağrıdılar.

Hilmi Paşa:

— Efendimiz, Rüştü Paşa hakkında ne muamele yapılacaktır. Bilâhare düşünürüz buyrulmuştu. Ne yapalım? Şimdi Manisada bulunan yaver Hüsnü Beyden telgraf aldım. Rüştü Paşa getirilemiyecek haldedir, diyor. Tabipler nakledilemez! raporunu vermişler..

— Tabiplerin raporuna kanaat edilemez. Yani: Biz etsek bile efendimiz itimat buyurmaz. Şimdi vapur tabibini gönderelim. Akşama daha on saat var. Gece saat dörde kadar bekliyebiliriz. O zamana kadar tabip gidip gelebilir mi?

— Seri vasıta ile kabildir..

— Canım efendim bir arabaya dört beygir koşturunuz. Hatta icap ederse altı olabilir. Ne çıkar, meram iradei seniyenin sür'atle ifasıdır. Haydi, haydi efendim. İstanbul vapuru doktorunu alıp teşrif ediniz.

Cevdet Paşanın bu emri üzerine Hilmi Paşa vapur doktorunu alıp gitti, alti beygirli bir yaylı araba ile doktoru Manisaya uçuracaktı.

Cevdet Paşa da tekrar Mithat Paşanın yanına döndü. Mithat ve Ali Paşalar hâlâ oturuyorlar, birbirleriyle konuşmiyorlardı. Cevdet Paşa ikisinin arasında boş kalan yerine oturdu:

— Zannım bu gece hareket ederiz, dedi sustu. Mithat Paşa işitmemişti bile. O, kendisini tevkife sebep olan mes'eleyi öğrenmek için sabırsızlanıyordu. Ne olmuştu? İstanbulda neler vardı? Muhakeme ne zaman yapılacaktı? Bütün bunlar merak edilecek şeyler değilmiydi?

— Cevdet Paşa hazretleri, vallahi bendeniz şu Abdülâziz Han mes'elesinden bir şey anlıyamıyorum. Efendim merhumun vefat eyledikleri daire önündeki karakolda zatı devletleriniz dahi bulunmuştunuz zannederim. Hatta geç kalan, biraz sonra yetişen bendenizdim. Zatı âlileri dahi ozaman intihara kani olanların en hararetlisi bulunuyurdunuz..

Şimdi işidiyoruz ki, biz aynı maddeden zan altına alınmakta imişiz!

Diye Cevdet Paşanın yüzüne baktı. Mithat Paşa öyle bir şey soruyor, ortaya atıyordu ki, Cevdet Paşanın ozaman bir telden şimdi de başka perdeden açıldığını anlatmak istiyordu.

—Cevdet Paşa şu dokunaklı sözlere ne cevap verecekti:

"Ne yapalım efendim ozaman kuvvetli olanlar intihar dediler. Kulunuz da evet intihardır, demiştim. Şimdi kavi bulunanlar: katldir diyorlar, ben de: evet katil diyorum„mu diyecekti? Nihayet:

—Paşa hazretleri gerçe ozaman kulunuz dahi vükelâ arasında bulunmuştum. Hatta (intihar) zannedilmişti. Fakat (katleden ve katline muavenet eyliyen adamların cümlesi bu dafa katil filini itiraf ediyorlar) kanaatımız nasıl değişmez efendim!

Cevabını verdi. Ali Paşa da:

— Evet evet, kâmilen ikrar ediyorlar! dedi, Cevdet Paşanın sözünü kesti.

Mithat Paşa:

— Ya... pek iyi ama efendim, Abdülâziz merhum valdesi, evlâtları ve cariyeleri arasında vefat etmişlerdi. Hatta, valdeleri kadın Sultanın kucağında ruhlarını teslim eyledikleri anlaşılmıştı, Şu iddialara karşı ailesi efradı ne diyorlar?

Diye gülümsedi! Mithat Paşanın bu sualine Ali Paşa cevap verdi:

— Allah allah.. Onların iddialarına ne hacet var Paşa.. (Katil filini icra edenlerin ikrarile dava ikamesi devlete düşüyor.) Siz ona bakın... Dedi.

— Fakat asıl olan onların gözü önünde merhumun müntehiren vefat etmesidir. Öyle bir iki kişinin: biz öldürdük! demesiyle nasıl olur? ikrar edenler bir kast ile söylemiş olmazlar mı?

— Yok, yok paşa hazretleri. Tasavvur ve tasmim buyurduğunuz gibi değil! Şahitler arasında hadım ağalar ve zabitan da vardır.

Damat Nuri Paşa hazretleri de ikrar ediyorlar. Vallahi ve tallahi yirmiden ziyade şahit vardır. İşte size bir de (kasem) ediyoruz. İtimat ediniz efendim, dediler. Mithat Paşayı susmaya mecbur ettiler.

Bundan sonra da Mithat Paşayı yalnız bıraktılar. Lâkin, paşanın bulunduğu yerin etrafına silâhlı askerler bırakılmıştı. Ali Paşa hükûmet konağına gitti. Cevdet Paşa da İstanbul vapurunun başkamarasına uğradı. Müddei umumî Lâtif ve mustantik mehmet Beylerle üç yardımcı mustantik baş kamarada evrak tasnifile oğraşıyorlardı. İşte burası Mithat Paşanın istintak edileceği yerdi..

Cevdet Paşa onlara, akşama kadar hazırlıklarını bitirmelerini emrederek yukarıya çıktı. Fakat bu defa Mithat Paşanın yanına uğramadı. Mabeyine çekilecek uzun bir telgrafın müsveddesini hazırlamakla meşgul oldu. Saat alaturka sekize doğru İzmir kumandanı Hilmi Paşanın geldiğini haber verdiler. Hilmi Paşa Manisaya giden İstanbul vapuru doktorunun çektiği telgrafı getirmişti.

[Mabadi var]

Hava raporu

Kandilli rasatanesinden verilen malûmata nazaren tazyik dün saat 7 de 766 ve 14 te gene 766 idi. Rüzgâr poyraz esmiştir. Azamî sür'ati saniyede 12 metre idi. Azamî hararet 24, asgarî 14 derece idi.

Bugün rüzgâr poyrazdan esecek, hava yarı bulutlu yarı açık olacaktır.

Günün ilhamı

Sünnet çocukla

Bugünlerde gene ortaya çıktıla larındaki şapka kutusu biçiminde atlas takkenin üzeri, annesinin p finden babasının saat köstegine, nin gelinlik tacından amcasının iğnesine kadar, bir alay cicibiciler tılmış, bunların aralarında da H Mahmudiye altınlarile beşibirlikle misler asılmıştır. Çocuk paytak yürüdükçe, bu maden ve boncuk y rıldayıp şıngırdar!..

Fakat sakalet bu kadarla taman mıştır: Çocuğun göğsüne kılıç kay linde asılan bir Acem şalının üzer tınlarla, incilerle, nazarlıklarla.. süs namına kadınlara, erkeklere, lere ait ne varsa onlarla kapla Bilhassa omuz başına yedi delikli man bir mavi boncuk takmayı, ba takkenin orta yerine (maşallah) ya mut biçiminde bir eski zaman alt mağı ihmal etmemişlerdir: Nazar sin diye!.. Yavrucağın yalnız boynu çıngırak asılmadığı kalmıştır!..

Çocuk babalarının, ya her hang sıhhî düşüncenin saikile veya çok e an' anaya tebaiyetle çocuklarını ettirmelerini burada münakaşa değiliz. Fakat mademki bu basit a böyle sevinç nümayişlerine vesile edecek mes'ut bir hadise addedili halde bu tezahürlerin yaşadığımız telâkkisine aykırı düşmemesi lâzım midir?. Zevkı selimden az çok nasib hiç bir fert inkâr edemez ki, zaman incelmiş duygusu, böyle iptidaî ve adetlerin devamına müsait değildir.

Herkes, kendince mes'ut addetti günün verdiği sevinci istediği şekil har edebilir; fakat millî zevki dost, man ve hele ecnebiler nazarında k etmemek şartile!..

Artık bu Afrika yerlilerine yakışan adetlere nihayet vermenin zamanı miştir. Evlâtlarının sünnet günlerini etmek istiyen ana ve babalar, masu çocuğun temiz ve sade bir elbiseden hiç bir süse ihtiyacı olmadığını takdi melidirler.

Agâh İzz

Efganistanda son vaziy

[Birinci sahifeden mabait]

arasında olan ve bu iki şehrin irti nı temin eden «Vederk» şehrinde harebe olmaktadır. Emin Can Habi lah taraftarlarına yolu kapatmıştır. Nosur şehrinde de miralay Meh Enver Han Kandiharla muharebe mektedir.

Efganistanın her tarafında an vardır. Herkes kendi bildiğini yapı Kandihar ve Kâbilde halkın vazi çok fecidir. Şekavet, zulûm ve işke son mertebeyi bulmuştur. Habibul Han taraftarları tüccarı öldürerek ralarını almaktadırlar. Habibullah kendi rüesasından 22 kişiyi öldürm tür. Bunun için kendi aralarında ih lâf çıkmıştır. Habibullahı kimsenin se mediğine delil olmak üzere şunu sö liyebilirim: Habibullahı öldürmek i şimdiye kadar 15 defa sui kast yap mıştır. Şimdi kendisi korkudan dış çıkmıyor. Kâbilde para, silâh ve ce hane kalmamıştır. Habibullah hük metini hiç bir hükûmet tanımamıştı Kendisini tanıtmak için Avrupaya b heyet göndermeğe karar vermiş ise heyet Kâbilden dışarı çıkamamaktadı Çünkü her yer kapalıdır. Habibulla Han «Habil İslâm» isminde bir gaze çıkarmış ve münevverlerden biri üç b makale yazmak mecburiyetinde kaldık tan sonra Peşavere kaçmıştır.

İnşaallah çok yakın bir zamanda Ef ganistan münevverlerin eline geçecek tir. Çünkü bu vaziyet çok devam ede mez.»

Kâbilde idamlar artıyor

Londra 11 — Son gelen haberler nazaran Kâbilde tesis edilen dehşet ida resi günden güne biraz daha şiddetin artırmaktadır. Kâbil divanı harbi sabı emir Emanullahın iki yeğeni ile üç nazır nı mubakeme ederek idama mahkûm et miş, mahkeme kararı derhal infaz olun muştur. Sabık emir Amanullahın ba akrabaları Kâbilden firara muvaffak olarak Hint hududuna iltica etmişlerdir.

Çin ve Rusya

Nankin 13 (A.A.) — Hariciye nazırı, Cenevredeki Çin murahhasına bir telgraf göndererek millî hükûmetin Sovyet tayyarelerinin bombardımanı yüzünden Mançuri hududu mıntakasında vukua gelen telefat ve hasaratlardan Sovyetleri mes'ul tutacağını Sovyet hükûmetine ihbar etmesini bildirmiştir. Nazır, mezkûr telgrafında Çindeki Sovyet tebaasının fena muamelelere maruz kalmakta olduğu gibi bir takım iddialar ileri sürülmek suretiyle yapılan propagandaların manasız ve boş olduğunu kaydetmektedir.

Mumaileyh, Çindeki bütün Sovyet tebaasının serbest olduklarını, sükûn ve asayişten ve millî hükûmetin himayesinden istifade etmekte bulunduklarını, yalnız Mançuride bazı tahrikâtçı Rusların hapsedilmiş olduğunu, halbuki Rusyada bulunan Çin tebaasının fena muamelelere maruz kaldığını beyan etmektedir.

HELVETİA harik sigorta şirketinden:

Her gûna sui tefehhüme mahal kalmamak için "HELVETİA„ harika karşı İsviçre sigorta şirketi kemafissabık Türkiyedeki muamelâtına devam etmekte olduğunu ehalii kirama arz ile kesbi şeref eyler.

Memaliki Şarkiye müdiriyeti
Burkhard Gantenbein
ve Şürekâsı

HİKÂYELER

Başkalarının saadeti

Hanım, kadınların darielerde ma müsaade olunduğu gün heye kabul edilen ilk memu-

rdenberi dolaşmadığı gişe kaldi, taahhütlü, paket dairesi ve

evvel post restant kısmına tadu. Burası ona hem rahat çok eğlenceli geldi.

tı, çünkü iş azdı. Eğlenceliydi, genç kızlara, yeni yetişmiş dera elceğeziyle tevdi ettiği mekki sevgi hayatını bizzat kenıyor gibi bir zevk hissediyordu. klüğündenberi kara kuru bir le evlenebilmiş, ne de âşıkane era geçirmişti. Hep arkadaşlanlattıkları hikâyeleri zihnen

ki artık yaşı da ilerlemiş, hiç rkadaşı kalmamıştı. Ona muten, ihtirastan bahsedecek kimhmıyordu.

ket versin, bundan sonra vaziabı buhranlı, heyecanlı sergüe şahit olarak göynünü eğlenecekti!.

* * *

sabah ince uzun, menekşe rengi ulu bir zarf nazarı dikkatini celÜzer işöyle yazılmıştı:

Fakire Fikret Hanıma

-Post restant-

, çok zarif bir erkek yazısıydı. ktubu gönderen genç muhakkak , kemikli yüzlü, uzun boylu, koyu saçlı, gür kirpikliydi. Onu hayayle tahmin ediyordu.

i, ya Fâkire Hanım nasıldı? Her yaşı çok küçük, kendisi ufak teeni sahneye atılmış bir sinema ine benziyordu. Ama, hakikaten niydi? Oh.. Bu kızı ne kadar mediyor, bir an evvel görmeği ne desabırsızlıkla bekliyordu, bilseniz!

* * *

esi sabah saat dokuz buçuk sulaydı. Sade biçimde iri sopalı poplin giymiş, son derece biçimli en bir genç kız gişeye yaklaştı:

Fâkire ismine bir mektup var mı? e sordu.

şe Hanım sevincinden kızardı. an hüviyetini isbat edecek bir kâile sormadan mektubu çekmecealıp genç kıza verdi.

kire Hanım nazikâne bir baş işae teşekkür etti ve tıpış tıpış yürüdü .

yşe Hanım her posta gelişinde bu hul genç kıza acaba, mektup var Diye telâş ve merakla paketleri ştırıyordu.

ihayet, beş gün sonra menekşe kli ve kokulu bir zarf daha arzı en etti..

Mektup Kadıköy postahanesinden lmişti. Kim bilir içinde ne şairane aleler, ne çılgınca vaitler, yeminler dı.

Fâkire Hanım bu sefer iki gün sonra di ve ayşe Hanıma manidar bir sute gülümsedi.

Genç kız muntazaman haftada bir iki defa geliyor ve hiç bir zaman da boş dönmiyordu. Bu, iki ay kadar devam etti.

* * *

Bir akşam üstü Fâkire Hanım gene geldi, fakat mektup yoktu. Ayşe Hanım, sanki kabahat kendisindeymiş gibi özür diledi:

— Henüz bir şey gelmedi küçük hanım, belki verildiği yerde bir köşeye filân sıkışmıştır!.

İki üç defa daha geldi, hep ayni cevap... O da bir daha gözükmedi.

Ayşe Hanım Fâkirenin kendisince meçhul, fakat uzun boylu, esmer yüzlü olarak tahayyül ettiği sevgilisine ne kadar kızmıştı.

Şimdi, sade genç kız değil o da muztaripti. Çünkü başkalarının saadetiyle mes'ut ve başkalarının elemiyle müteessir olmıya o derecede alışmıştı ki!.

Aradan epi zaman geçti. Ayşe Hanım bu macerayı unutur gibi olmuştu. Hiç beklemediği bir anda menekşe renkli ve kokulu zarf dağ gibi mektup yığınları arasında gözüne çarptı. Önce rüya görüyorum sandı. Hemen adresi okudu:

Fâkire Fikret Hanım

-Post restant-

Pulun damgasına baktı: Diyarbekir.

Zavallı genç oldukça uzaklara gitmişti. Belki de muntazaman yazamaması bundan dolayı idi.

Fakat, Fâkire Hanımı nerde bulmalıydı. O artık postahaneye hiç uğramıyordu ki!. Biçare mektup öksüz bir çocuk gibi boynu bükük on onbeş gün çekmecede bekledi durdu. Ayşe Hanımın vazifesi onu da diğerleri gibi geldiği yere geri göndermekti. Bir türlü kıyamadı:

— Sarışın kız bugün gelir, yarın gelir!..

Diye sakladı durdu.

Hatta bir yağmurlu havada daireden çıkıp evine giderken, karşı kaldırımdan geçen bir hanımı Fâkireye benzetip arkasından koştu.

Heyhat.. Bir de baktı ki o değil!.

* * *

Bu menekşe renkil, menekşe kokulu mektup Ayşe Hanımın çorak hayatının yegâne tesellisi olmuştu. Ara sıra onu çekmeden alıyor, öpüp kokluyor, gene yerine koyuyordu.

Bir gün, bütün muamelâtı teftiş eden müdür post restant kısmına da uğradı. Menekşe renkli, menekşe kokulu mektubu görünce derhal üstündeki damganın tarihine baktı:

— Yo.. O.. Ayşe Hanım, dedi, vazifenize dikkat etmiyor sunuz, bu mektup geleli bir ayı geçmiş.. Mademki arayan soran olmadı on beş gün sonra mahrecine iade etmeniz lâzımdı. Bir daha tekerrür etmesin!

Hey yarebbi, Felek, zavallı kadının mes'ut olması şöyle dursun, başkalarının saadetiyle göynünü avutmasını bile çok görmüştü.

Nakleden

Ahmet Hidayet

Spor

Dünkü maçlar

Galatasaray - kurtuluş revanş maçında Galatasaray galip geldi

Dün Stadyomda Galatasaray küçükleri e Beyoğlunun en kuvvetli takımı olan kurtuluş» Rum takımı arasında bir revanş maçı yapılmıştır. Geçen pazar günü apılan Galatasaray küçükleri kurtuluş açında Galatasaray 5-0 galip gelmişti. ünkü maçta da gene Galatasaray 2-0 alip gelmiştir. Kurtuluş oyuncuları da ol yapamamışlardır. Galatasaraylılar da ok fırsatlar kaçırmışlardır.

Fenerlilerin müsameresi

Evvelki gece Fenerbahçeliler tarafından Maksim bahçesinde bir müsamere verilmiş, geç vakte kadar güzel saatler geçirilmiştir.

Gelecek cuma at yarışları var

Önümüzdeki cuma günü için Sipahi Ocağı Veliefendide bir at koşusu tertip etmiştir. Bu defaki yarışların mükâfatları Vilâyet idarei hususiyesince verilecektir.

Beşiktaş - Beykuz maçı

Beşiktaş ve Beykoz kulüpleri birinci takımları arasında dün Beykoz sahasında yapılan futbol maçı 0-8 Beşiktaş kulubünün galibiyetile neticelenmiştir.

Maç çok sert olmuş, kısmen yağmur altında geçmiştir.

Yalova kaplıcalarında telgraf kişesi

Reisicumhur Hz. 10 gün kadar Yalovada istirahat buyuracaklarından bu müddet zarfında muhaberatı temin için Yalova kaplıcalarında bir posta ve telgraf kişesi açılmıştır.

Halkın Yalovaya rağbetini gören Seyrisefain idaresi bugünden itibaren her sabah 8,30 ta Körüden hareket etmek, Kadıköy ve Adalara uğramak üzere Yalova için daimî bir vapur tehsis etmiştir.

Nahiye müdürleri kursu açılmıyacak

Ankara 13 (Telefonla) — Dahiliye bütçesinde tahsisat mevcut olmakla beraber, bu sene nahiye müdürleri ve nüfus me- için kurs açılmıyacağı anlaşıl-

Harici haberler

Yunanistanda bir çete 130 kişiyi nasıl soydu?

Atina 12 (Hususi) — Sıcaklar dolayısiyle Tirmi köyüne gitmiş olan Tırhala eşrafından ve zenginlerinden 130 kişilik bir kafile havaların soğuması üzerine avdete karar vermişler ve yola çıkmışlardır.

Kafile, bir boğaza geldiği zaman iki taraftan silâhlar atılmış ve «dur!» emri verilmiştir.

Kafileyi teşkil edenler bu emre itaatle tevakkuf etmişlerdir. Bunun üzerine bir kaç haydut ortaya çıkmış, herkesin üstünde kıymettar ne bulmuşsa aldıktan sonra içlerinden âyan azasından Hacıgakisi, iki doktor, bir mülâzimi, iki tüccar ve bir zengini dağa kaldırmışlar. Eşkıya bunları serbest bırakmak için 4 milyon dolar para gönderilmesini bildirmiştir.

Haydutların 7 kişiden ibaret bulundukları anlaşılmıştır.

Zeplin Almanya dahilinde bir seyahat yaptı

Berlin 12 (Hususi) — Graf Zeplin balonu dün gece yarısına doğru Fridrihshafenden hareketle Almanyanın garbindeki sanayi merkezleri üzerinde uçmuştur.

Balon Magdelburga kadar gitmiş, akşam üzeri Fridrihshafene avdet etmiştir.

Rusyada etsiz gün

Moskova 12 (Hususi) — Haftada bir gün et kesilmemesi kararlaştırılmıştır. Pazartesi günleri et satılmıyacak, lokantalarda etli yemek bulunmıyacaktır.

Tolon civarında müthiş fırtına

Tolon 13 (A.A.) — Bir fırtına kırlarda büyük hasarlara sebebiyet vermiştir. Bir çok çiftlikler harap olmuş, ağaçlar köklerinden çıkmış, telgraf direkleri yıkılmıştır. Saat 13 te inkıtaa uğrıyan şimendifer münakalâtı saat 22,30 da kısmen yeniden teessüs etmiştir.

Nil nehri taşıyor

İskenderiye 12 (Hususi) — Nil nehri bazı yerlerde taşmış, pamuk ve mısır mahsulü hasara uğramıştır. Feyezan sahasında bir kısım evler de yıkılmıştır. Nüfusça zayiat yoktur.

Sabık İngiliz nazırları

Londra 12 (A.A.) — Muhafazakâr fırkanın başlıca rüesasından olan sabık Hindistan nazırı Lort Birkenhet, sabık ticaret nazırı Sör Philip Cunliff Lister İngiliz ve Amerikan sermayesiyle teşkil olunan yeni Londra ve civarı elektrik şirketinde birer meclisi idare azalığını kabul etmiş-

VUKUAT

Hırsızlıklar

Emanete hiyanet olmaz !

Bandırmalı Hilmi isminde biri Üsküdarda Selimiyede Agâh Efendinin evine misafir olmuştur. Fakat biraralık evde kimse bulunmamasını ganimet bilen misafir Bey oda kapısını kırarak kıymetli eşyayı çalmıştır. Bu emanete hiyanet eden hırsız yakalanmıştır.

Otomobil kazaları

Otomobil merdiven iner mi?

Dün sabah şoför Raufun idaresindeki 2274 numaralı otomobil Yenikapıda istasyon merdivenlerini freni tutmamış ve sur'atle inmiştir. Fakat inerken 45 yaşındaki Müsemma Hanıma çarpmış ve yaralamıştır . Hanımın sol kolu kırılmış hastaneye yatırılmıştır.

Bir kamyonet kurbanı

Üç gün evvel bir kamyonet Harbiyede birisine çarpmış ve yaralamıştı. Mecruh hastanede vefat etmiştir. Zavallı adamın Yıldızda mukim Rıfat Ef. olduğu anlaşılmıştır.

Kazayı yapınca kaçmış

Evvelki akşam Beşiktaşta 2186 No. lu otomobil ile Mehmet Hasanın idaresinde bulunan tramvay çarpışmışlardır. Otomobilin çamurlukiari parçalanmış şoför kaçmıştır.

Bir ihtiyarın başına gelen

Baruthane amelesinden Fatihte oturan Enver bisikletle gezerken Fevzi Paşa caddesinde 60 yaşında bulunan Mustafaya çarpmıştır. İhtiyarın bacağı kırılmıştır.

Yangınlar

Gedikpaşada küçük bir yangın

Gedikpaşada Boyacı sokağında oturan balıkçı Kaprilin evinden dün ögleden sonra yangın çıkmış pecere çerçevelerile döşeme tahtaları yandığı halde söndürülmüştür. Sebebi tahkik edilmektedir.

Kazalar

Tramvaydan atlarken

Gazete müvezzilerinden Fahri Sultanahmette tramvaydan atlarken düşmüş ve yaralanmıştır.

Müteferrik

Bir fincan kahve yüzünden

Eyipte İslâmbeyde oturan Fatma Hanımla Yaşar H. arasında ödünç alınan bir fincan kahve yüzünden kavga çıkmış Fatma H. yerden bir taş alarak Yaşar H. a atmıştır. Taş Yaşar Hanımın karnına isabet ederek altı aylık çocuğunu düşürmüştür. Fatma H. hakkında takibatta bulunulmaktadır.

Posta U. M. binasında tamirat

Ankara 13 (Telefonla) — Yağmur yağarken memurların şemsiye altında çalışmaya mecbur oldukları Posta U. M. binasının esaslı surette tamirine başlanmıştır.

Ankarada yıkılan binalar

Ankara 13 (Telefonla) — İmar Müdürlüğünün müsaadesi olmadan inşasına başlanan binalar hedemettirilmektedir.

Yeni nüfus hüviyet cüzdanları

Ankara 13 (Telefonla) — Üzerlerinde «Nüfus Hüviyeti cüzdanı» yazılı (100,000) adet yeni hüviyet cüzdanı tabedilmektedir. Bunlar yeni doğanlara ve istiyenlere verilecektir.

Muğlada iki İngiliz kravazörü

Muğla 12 (A.A.) — Akdeniz filosuna mensup iki kruvazör Küllük limanına gelmiştir. Filo Küllükte iki gün kalacaktır.

Niste tevkif edilen İtalyanlar

Nis 13 (A.A.) — Geçenlerde faşistler aleyhinde yapılmış olan sui kasttan dolayı tevkif edilen İtalyanlar, haklarında ittihama medar olacak deliller bulunamadığından tahliye edilmişlerdir.

İtalyan kabinesinde tadilât

Roma 13 (A.A.) — Kabinede mühim tadilât yapılmıştır. 7 müsteşar, nazır olmuştur. Bu meyanda M. Grandi hariciye nezaretine getirilmiştir.

Dr. Osman Şerafettin

Emrazı sariye mutahassısı

"Tifo Firengî Malarya Verem Kanlı basur„ gibi Sari hastalıkların tedavisi ve bu hastalıkların laburatuvar ve rontken muayenatı icra edilir. cumadan mada hergün bir buçuktan cığal oğlu nuruosmaniye caddesi 19 telefon istanbul 893

ERZAK İLÂNI

Darüşşafaka müdürlüğünden:

Mektep için alınacak bazı erzakın münakasası yapılacağından taliplerin 17 eylûl salı günü saat 9 da Nuruosmaniyede Cemiyeti Tedrisiyei İslâmiye merkezine müracaatları.

Seyrisefain

Merkez acentası: Galata Köprü başında. Beyoğlu 2362.

Şube acentası: Mahmudiye han altında İstanbul 2740.

YALOVA POSTASI

Bu günden itibaren **her gün** köprüden (8,30) da bir vapur kalkacak ve Kadıköyüne, tekmil Adalara uğrıyarak (11,30) da Yalovaya gidecek ve Yalovadan (17,35) de hareketle ayni iskelelere uğrıyarak (20,35) te Köprüye gelecektir.

TRABZON BİRİNCİ POSTASI

(CUMHURİYET) vapuru 16 eylûl pazartesi 12 de Galata rıhtımından hareketle İnebolu, Samsun, Gireson, Trabzon, Rize, Hopaya gidecek ve dönüşte Pazar iskelesiyle Rize, Sürmene, Trabzon, Tirebolu, Gireson, Ordu, Ünye, Samsun, İnebolu, Zonguldağa uğrıyarak gelecektir Hareket günü yük kabul olunmaz.

İzmir-Mersin sür'at postası

(MAHMUTŞEVKETPAŞA) vapuru 17 eylûl salı 12 de Galata rıhtımından kalkarak çarşamba sabahı İzmire ve akşamı İzmirden kalkarak Antalya, Alâiye, Mersine gidecek ve dönüşte Taşucu, Anamor, Alâiye, Antalya, Kuşadası İzmire uğrıyarak gelecektir.

Antalya Postası

(ANAFARTA) vapuru 15 eylûl pazar 10 da Galata rıhtımından hareketle İzmir Güllük Bodrum, Rados Fethiye Finike Antalyaya gidecek ve dönüşte mezkûr iskelelerle birlikte Dalyan Marmaris Sakız, Çanakkale Geliboluya uğrıyarak gelecektir.

NİPPON YUSEN KAİSHA

Japon vapuru kumpanyası

(DELAGOA MARU) vapuru eylûlün 16 ıncı günü (Pire, Cenova, Barselonya, Valensiya, Liverpol ve Lasko) için limanımızdan emtaai ticariye tahmil edecektir. Aden, Kolombo, Penang, Singapor, Hongkong, Shangai, Moji Koba Yokohama için doğru konşimento Pire tarikile avdetinde verilir. Tafsilât için Calatada Arapyan hanında HANRİKO SPERKO ve Mahtumu acentalığına müracaat.

DOYÇE LEVANT LİNYE

Hamburg, Brem, Anvers, İstanbul ve Bahrisiyah arasında azimet ve avdet muntazam postaları:

Hamburg, Brem, Stetin, Anvers ve Roterdamdan limanımıza muvasalatı beklenen vapurlar:

DANÇİG „ 14 eylûle doğru
OLİMPOS „ 16 „ „
ANKARA „ 20 „ „
MİLOS „ 23 „ „

Burgaz, Varna, Köstence, Kalas ve İbrail için limanımızdan hareket edecek vapurlar:

OSTSE vapuru 23-24 eylûlde tahmilde
MİLOS vapuru 23-25 eylûlde tahmilde

Hamburg, Brem, Anvers, Roterdam ve Dançig limanlarına doğru yakında limanımızdan hareket edecek vapurlar:

DANÇİG vapuru 14 - 17 eylûlde tahmilde
OLİMBOS vapuru 16-20 eylûlde tahmilde
GALATA vapuru 22-23 eylûlde tahmilde

Tekirdağ ve Bandırma limanlarından Londra, Roterdam ve Hamburga hareket edecek vapurlar:

OLİMPOS vapuru 20-22 eylûlde tahmilde.

Londra için yakında hareket edeceg vapurlar:

OLİMPOS vapuru 16 - 19 eylûlde tahmilde.

Fazla tafsilât için Calatada Ovakimyan hanında kâin umumî acentalığına müracaat.

Telefon: Beyoğlu 641-674

BAYRON-MARSILIA-EKSPRES

İSTANBUL - PIRE - MARSILIA arasında lüks ve sür'at postası

(ANDROS) vapuru 16 eylûl pazartesi günü Marsilyadan muvasalât ve 18 eylûl çarşamba tam 18 de Her sınıf yolcu ve eşyayı tüccariye alarak doğru (Midilli Pire ve Marsilya) ya azimet edecektir.

Umum acenteleri: Anağnostopulos ve Siskidis Galatada çinili rıhtım Han. Telefon Beyoğlu 2612-2613. Galata ve Beyoğlu şubeleri beynelmilel yataklı vagon kumpanyası.

İstanbul Vilâyetinden:

929 senesi yol mükellefiyetini bedenen ifa edecek olanlar için meclisi umumii vilâyetçe temmuz, ağusstos, eylûl, teşrinievvel ve teşrinisani ayları tayin edilmiştir.

Yol mükellefiyetini ifa edeceklerin hangi yollarda çalışacaklarına dair Vilâyet Nafıa başmühendisliğine müracaat ederek alâcakları tezkereler üzerine mahalli inşaata azimetle mükellefiyetlerini ifa etmeleri lâzımdır.

Bu müddet zarfında bedenen mükellefiyeti ifa etmiyecek olanların yol mükellefiyeti için on liradan başka şosa ve köprüler kanununun on dokuzuncu maddesi mucibince ceza olarak beş lira ki cem'an on beş lira tediye etmeğe mecbur oldukları ve bu gibiler hakkında tahsili emval kanunu tatbik edileceği tebliğ olunur.

Bandırma belediyesinden:

Bandırmada Mendireğin tahkimi için lüzumu olan kayaların mahallinden alınarak nakli ve mendirek arkasına atılmasının 10 720 lira bedeli keşifli ameliyesi 1 eylûl 929 tarihinden itibaren yirmi gün müddetle ve kapalı zarf usulile münakasaya vazedilmiştir. Teklif zarfları 22 eylûl 929 pazar günü saat 16 da Bandırma Belediye dairesinde açılacağından taliplerin tekliflerini muayyen vakte kadar tevdi eylemeleri ve bu hususta kâfei tafsilâtı havi şartname, mukavelename ve fenni şartlar lâyihasının birer suretlerini İstanbul Şehremaneti heyeti fenniye müdiriyetile Bandırma belediye dairesinden almaları ilân olunur.

İstanbul tuz inhisarı başmüdürlüğünden:

Kasımpaşa tuz ambar koridorunun tamiratı kapalı zarf usulile 9 eylûl 929 tarihinden itibaren yirmi gün müddetle mevkii münakasaya vazedilmiş ve ihalei kat'iyesi 29 eylûl 929 tarihine müsadif pazar günü zevali saat on beşte zarfalar küşat ve ihalei kat'iyesi icra kılınacağından taliplerin ihale gününden mukaddem (300) lira dipozito akçelerini İstanbul tuz İnhisarı başmüdiriyeti veznesine teslim ve şeraiti ve projeyi anlamak üzere daireyi mezkûreye müracaatları ilân olunur.

Aydın Nafıa başmühendisliğinden:

Bedeli keşfi 14 755 lira 24 kuruş olan Karapınar - Hermenecik arasında muhtelif mahallerde yapılacak kaldırım inşaatı 18 eylûl 929 çarşamba günü ihalesi icra edilmek üzere yirmi gün müddetle ve kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur.

Taliplerin 661 No. kanun mucibince ibrazına mecbur oldukları vesaik ve % 7,5 teminat akçesini havi teklif mektuplarını mezkûr günde saat on beşte makamı vilâyette toplanacak daimi Vilâyet encümenine tevdi eylemeleri lâzımdır. Fazla tafsilât almak isteyenlerin Vilâyet Nafıa başmühendisliğine müracaatları ilân olunur.

Çorlu panayırı

Çorlu Belediye Riyasetinden:

Madde

1 — Hayvan ve emtea panayırı 25 eylûlde küşat edilecektir.

2 — Her sene olduğu gibi bu sene de mezkûr panayır mahalli elektrik ile tenvir edilmiştir. Eczahane ve tabip bulundurulacaktır.

3 — Damızlık ve kasaplık hayvan almak arzu eden celep, ve tüccarana şimdiden ilân olunur.

Gümrükler Muhafaza Memurluğunda

Gümrük muhafaza merakibi için mubayaa olunacak olan 18 ton makarna yağı kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur.

Münakasa kanunundaki şerait ve evsafı haiz bulunan taliplerin münakasa gününden evvel şartnamesine ittilâ husulünden sonra münakasa günü olan 16 eylûl 929 pazartesi günü saat 14,5 ta teklif mektupları ve dipozito akçelerile birlikte müdiriyetimizde müteşekkil komisyona müracaatları.

Yelkenci Vapurları

İZMİR SÜR'AT POSTASI

Lüks ve seri vapuru **İSMET PAŞA** **15 eylûl Pazar** günü tam saat 15 te **Galata** rıhtımından doğru **İZMİRE** hareket edecektir.

Tafsilât için Sirkecide Yelkenci Hanında kâin acentasına müracaat Tel. İstanbul 1515

Ve Galatada merkez rıhtım hanında Celepidi ve Stafilopati acentalığına müracaat. Telefon Beyoğlu 854

Operatör

HALİL SEZAİ

BASUR MEMELERİ

Fistel ve sıracaları

Ameliyatlı ameliyatsız elektrikle tedavi ve bilcümle ameliyat icra eder. Saat 1-7 Divan yoluAcı Hamam No.20

Doktor A. kutiel

Elektirik makineleriyle belsoğukluğu, idrar darlığı, prostat, ademiiktidar, bel gevşekliği cilt ve firengiyi ağrısız tedavi eder. Karaköyde Börekçi fırını sırasında 34.

Hantalzade Tayyar vapurları

AYVALIK - İZMİR POSTASI

TAYYAR VAPURU

16 Eylûl Pazar günü saat 17 de Sirkeci rıhtımından hareketle Gelibolu, Çanakkale, ve Körfez tarikiyle Ayvalık ve Dikili ve İzmire azimet edecektir.

Dikkat: Pazartesi günü (Edremit)e muvasalat eder.

Yük ve yolcu için Eminönü, Meydiye caddesi Rıhtım hanındaki idare hanesine müracaat, Tel. İstanbul

Yolcu bileti vapurda da verilir.

Dr. V. ŞİRİNYAN

Belsoğukluğu, frengi, prostat, adem-i iktidar ve idrar yoldarlık hastalıklarını son usul (diyatermi) elektrikle tedavi eder. 24 saate kadar zührevî hastalıklardan tahaffüz. Sirkeci Borsa hanı arkasında Yeni Türkiye Han No 1-2

Sivas erkek muallim mektebi müdürlüğünden:

Sivas Erkek muallim mektebi bi-ittisalinde müceddeden inşa edilmiş olan (21774) lira (45) kuruş bedeli keşfi havi pavyon inşaatı 19-8-929 tarihinden itibaren 17-9-1929 salı günü saat 14 e kadar kapalı zarf usulü ile münakasaya konulmuştur. Şeraiti öğrenmek ve bu baptaki evraki keşfiyeyi ve projeyi görmek istiyenlerin Meclis müdürlüğünden izahat talep eylemeleri ilân olunur.

Müsabakamıza mutlaka iştirak ediniz

1000 liralık mükâfat vereceğiz

Pertevniyal Vakfından:

Şişlide İzzet Paşa Sokağında Valide apartımanının 8 ve 12 No daireleri alenî müzayedeye konulmuştur. Taliplerin yevmi müzayede olmak üzere tayin olunan 5 Teşrinievvel 929 tarihine müsadif cumartesi günü saat 15 e kadar İstanbul Evkaf müdüriyetinde Pertevniyal idaresine ve ya idare encümenine müracaat eylemeleri.

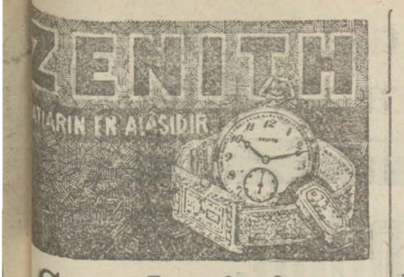

Saatlerinin

ıtış mahalleri:
yoğlunda: İstiklâl caddesinde 356 numaralı VARTAN ticarethanesi
alatada, Tünel karşısında MEYER saat ticarethanesi
tanbulda:
ROZDİBAK müessesatı umumî deposu: İstanbulda Bil Bey Han No 11

BERLİTZ

Mektebinde 30 derslik bir kurs ecnebi memlekette bir müddet bulunmağa muadildir ve fiatça daha ehvendir.

Beyoğlu 356 İstiklâl caddesi.

Doktor Taşçıyan

Paris seririyatından mezun ve 28 sene tecrübeli. Frengi ağrısız iğnelerle, belsoukluğu, idrar darlığı ve ademi iktidarı elektirtkle kat'i seri ve ağrısız tedavisi Emin önünde, İzmir sokağında N - 4

.. Zayi — Kadıköy kız orta mektebi 6-1 den aldığım tasdiknamemi zayi ettim, yenisini çıkaracağımdan zayiin hükmü yoktur.

N. 67 Melike Fahri

HUMMAYI MURZAĞİ - ISITMA
KANSIZLIK — Zafiyet ve Kuvvetsizlik halâtında
KINYUM LABARAK
Nem hazım, defil humma ve kuvvet şarabını istimal ediniz.
Yemekten evvel ve ya sonra bir likör kadehi.
Eczanelerde satılır: Maison L. FRERE (E. Vaillant & Cie) 19, Rue Jacob. PARIS

Büyük Tayyare Piyangosu
YEDİNCİ TERTİP
3. üncü keşide: 11 Teşrinievveldedir
Büyük ikramiye: 40,000

Ayrıca:
20,000
15,000
12,000
10,000 Liralık ikramiyeler ve
10,000 bir mükâfat

İşbu keşidede cem'an "3,900,, numara kazanacaktır.

Mülkiye mektebi müdürlüğünden:

Liselerin mezuniyet ve ikmal imtihanlarının eylûlün sonuna kadar devam edeceği anlaşılmasına binaen Mülkiye mektebi kayıt müddeti eylûlün otuzuncu gününe kadar devam edecektir. Müsabaka imtihanları teşrinievelin birinci günü başlayacağından mukayyet efendilerin ogün sabah saat sekiz buçukta mektepte bulnmaları.

Yüksek Baytar mektebi talebe kayıt ve kabulü

Yüksek baytar mektebine meccanî ve leylî talebe kayıt ve kabu başlanmıştır.

Resmî ve hususî lise mezunu olan taliplerin 1 teşrinievvel 929 rihine kadar İstanbulda Selimiyede mektep rektörlüğüne bir istida müracaat etmeleri lâzımdır.

İstanbul Tuz inhisarı başmüdürlüğünden:

Konya tuz inhisar memlehası için muktazı 22 adet paskül muşambala bittahkik beher adedi 33 liradan mubayaa olunabileceği tahmin edi olduğundan münakasa ve ihalât kanununun on altıncı maddesi mucib aleni surette 10 eylûl 929 tarihinden itibaren 20 gün müddetle münaka konulmuş ve 30 eylûl 929 tarihine müsadif pazartesi günü ihalei kat' icra kılınacağından talip olanların yevmi mezkûrdan mukaddem tem muvakkate akçelerini İstanbul tuz inhisarı başmüdiriyeti veznesine bamal teslim ve şartnameyi anlamak üzere idarei mezkûreye müracaatları olunur.

İstanbul - Paris

PAKE KUMPANYASI tarafından tertip edimiş gayet müsait şeraiti havi götürü seyahat. Her türlü malûmat için Karaköyde Laurant Reboul ve şürekâsına müracaat ediniz. Telefon Beyoğlu 203-204-1704.

Yüksek mühendis mektebi mübayaat komisyonundan:

Yüksek mühendis mektebinde vucüde getirilecek su Laboratuvarı tesisatı ve Bilcümle teferrüatile muhtelif takatta üç adet elektirikli tulumbanın tazıyesile beraber itası.

2 - Vücude getirilecek tesisata muktazi Font bo-ı, aksamı hususiye ve vaelerin vazıyesile beraber ası 15 ağustos 929 tarihinden 16 teşrinievvel 929 e kadar kapalı zarf usulile münakasaya vazedilmiştir. Teminatı muvakkate (735) liradır. Münakasa şeraitini öğrenmek üzere taliplerin Yüksek ddis mektebi mubayaat komisyonu riyasetine müracaatları ilân olunur.

Müsabakaya iştirak şeraiti için yapılacak ilân

Tütün inhisarı umum müdürlüğünden:

1 — Tütün inhisar idaresi, tütün ekicilerimize, tütün ziraatinin nasıl yağını ve zer usullerini, şartlarını öğretmek maksadile Akdeniz havalisi, Ege mıntakası (Artivin ve Taşova dahil), Marmara havzası (Trakya dahil) ve şark vilâyetleri için ayrı ayrı olmak üzere bir (tütün ziraati yazmak için bir müsabaka açmıştır.

2 — Kitaplar, her mahallin yerli istılahlarını kullanmak suretile - tütün ziraatimizin anlıyacağı ve kavrayabileceği saf ve açık Türkçe bir lisanla yazılmaktır.

3 — Yazılacak kitaplar, ilân tarihinden itibaren üç ay zarfında tütün inhisarı idaresi umum müdürlüğündeki (tetkikat ve neşriyat komisyonu) na verilecektir.

4 — Bu dört mıntaka için yazılacak olan kitaplar, bu hususta hazırlanan tedrisat programına mutabık olacaktır.

5 — Müsabakaya giren eserlerden birinciliği kazanacak olanlara beher için 200 zer lira verilecektir.

6 — Beğenilen eserlerde tesavi olduğu takdirde resimli olanları tercih olunur.

7 — Kitaplar, iki nüsha olarak ve daktilo ile kâğıdın bir tarafına yazılmış olmaktır.

8 — Bu kitapların müfredat programları İstanbulda Galatada tütün inhisarı idaresi umum müdürlüğündeki (Tetkikat ve neşriyat komisyonu) ile taşradaki tütün inhisar idarelerinden alınabilecektir.

Şirketi Hayriyeden:

Müşterinin ellerindeki pasoların Teşrinievvelin 16 sından itibaren geçerli kalmıyacaktır. Yeniden paso almak için atideki şartların nazarı dikkate alınması lâzımdır:

1 — Mektepten alınacak ilmühaber fotoğraflı mühürlü ve pullu olacak.

2 — İlmühaber talebenin oturduğu iskele memurluğuna tasdik ettirilecektir. Ayrıca bir fotoğrafla idareye müracaat edilecektir.

3 — Darülfünun ve mekâtibi âliye talebesi ayrıca memur olmadıkça mektep müdiriyetine veyahut mahalle heyeti ihtiyariyesine tasdik ettirileceklerdir.

Otelcilere mühim ilân

Çok yakında Beyoğlunda maruf bir otelin eşyaları müzayede suretiyle satılacaktır. Otelcilere yarayacak çok eşya vardır. Fazla malûmat almak için Beyoğlunda Etval sineması karşısında 46 numaralı mağazaya müracaatları. Telefon: Beyoğlu 3249

Maarif Eminliğinden:

1 — İstanbuldaki liselerle, Orta mekteplerde eylûlün onaltıncı gününden itibaren yirmi üçüncü günü akşamına kadar tecdidi kayıt muamelesi yapılacaktır.

2 — Yirmibeşinci gününden itibaren mekteplere talebe kayıt ve kabul edilecektir. Müracaat günleri, cumartesi, pazartesi, çarşamba günleri saat (15) ten (16) ya kadardır.

3 — Her mektebin kabul edeceği semt zirde tesbit edilmiştir. Evliyayı etfalin buna göre semtlerinin ayrıldığı mekteplere müracaatları lâzımdır.

1 — Cumhurivet orta mektebi: Fatih, Çarşamba, Sultanselim, Edirnekapı, Karagümrük, Balat, Fener, Ayvansaray, Eğrikapı.

2 — İstanbul orta mektebi: Topkapı, Aksaray, Yedikule, Cağaloğlu, Yenikapı, Sultanahmet, Ayasofya, Boğaziçinin Rumeli sahili, (Beyoğlu, ve Beşiktaş müstesna) Üsküdar.

3 — Kadıköy kız orta mektebi: Kadıköy, Haydarpaşa, Feneryolu, Kızıltoprak.

4 — Eyüp kız orta mektebi: Eyüp, Topçular, Defterdar, Sütlice, Halıcıoğlu.

5 — Nışantaşı kız orta mektebi: Beyoğlu ve havalisi.

6 — Çamlıca kız orta mektebi: Çamlıca ve havalisi.

7 — Kandilli kız orta mektebi: Boğaziçi.

8 — Erenköy kız Lisesi: Göztepeden Pendiğe kadar.

9 — İstanbul kız Lisesi: (Birinci devresi) için, Beyazit, Saraçhane başı, Süleymaniye (İkinci devresi için) Anadolu Dmiryolu hattının harici.

10 — Davutpaşa orta mektebi: Aksaray, Yedikule, Topkapı, samatya havalisi.

11 — Kadıköy erkek orta mektebi: Haydarpaşa, Kdıköy ve hat boyu.

12 — Üsküdar orta mektebi: Üsküdar, Kuzguncuk, Beylerbeyi, Çengelköyü.

13 — Vefa orta mektebi: Sirkeciden Yedikuleye kadar, Rumeli hatboyu, Sultanhamet, Ayasofya, Gedikpaşa.

14 — Gelenbevi orta mektebi: Fatih, Çarşamba, Edirnekapı, Şehzadebaşı, Fener, Balat, Sultanselim, Unkapanı, Kasımpaşa.

15 — İstanbul erkek Lisesi: (Birinci devresine) Beyazit, Süleymaniye. (İkinci devresine) bütün İstanbul semti, Kadıköy ve Anadolu hattı.

16 — Kabataş Lisesi: (Birinci devresine) Boğaziçi, Rumeli sahilile, Vaniköyünden yukarı Anadolu sahili. (İkinci devresine) (Üsküdar ve Boğaziçi iki sahili).

Devlet matbaası müdürlüğünden:

1 000 Kilo mücellit tutkalı
1 000 „ kalın paket ipi
10 000 Yarda kanaviça

Miktar ve nevileri balâda gösterilen üç kalem levazımın tedariki için 31 ağustos 929 tarihinde yapılan münakasai aleniye neticesinde verilen fiatlar muhammen kıymetlerine nazaran yüksek görüldüğünden yeniden münakasa icrasına karar verilmiştir. Talip olanların 17 eylûl 929 salı günü matbaada müteşekkil mubayaat komisyonuna ve şartnameyi görmek isteyenlerin de her gün muhasebeye müracaatları.

Sivas Lisesi Müdürlüğünden:

1— Sıvas Lisesinde yapılacak yatakhane pavyonun 14947 lira kâfi mucibince inşaatı 5/9/929 tarihinden itibaren 20 gün müddetle kapalı zarf usulile münakasaya konmuştur.

2— 25/9/929 tarihine müsadif çarşamba günü saat 14te Maarif idaresinde teklif zarfları alınacak ve haddi lâyık görülen fiat üzerine ihalesi icra kılınacaktır.

3— Şartname sureti 25 kuruşluk posta pulu mukabilinde Lise Müdürlüğünden istenilecektir.

4— Keşif miktarının %7,5 olan 1121 lira 2 kuruşluk teminat makbuzu ve ya Banka mektubu ve inşaatı matluba muvafık surette ifa iktidarı malisi müsait olduğuna dair ticaret odasından alacağı vesika nümunesine muvafık surette yazacağı teklif varakasına leffen mühürlü zarf içinde verilecektir.

Leylî ve neharî
İstiklâl lisesi
Tam devrelidir. Bütün sınıfları mevcuttur.
Talebe kaydına başlanmıştır. Hergün müracaat olunabilir.
şehzadebaşında Polis merkezi arkasında
Telefon İst. 2534

Pertevniyal vakfı idaresinden:

Aksaray, Âlem Bey mahallesi, Vezir Çeşme sokağı 8 No hane Şişli İzzet Paşa sokağı, Valde apartımanı 1,2 numaralı daireler Sarıyer Dereboyu 149-153 numaralı iki bostan

Balâda muharrer emlâk yirmi gün müddetle alenî müzayedeye konumuştur. Yevmi müzayede şehri halin yirmi sekizinci cumartesi günüdü. Tutmak istiyenlerin yevmi mezkûrda saat onbeşe kadar İstanbul Evkaf müdüriyetinde Pertevniyal idaresine veya idare encümenine müracaat eylemeleri.

Vilâyet daimî encümeninden:

Bedeli keşfi bin dört yüz altmış iki lira yetmiş sekiz kuruştan ibaret istanbul kirk yedinci mektep tamiratı 29 eylûl 929 pazar günü saat on bire kadar münakasaya konulmuştur taliplerin encümene müracaatları.

Vilâyet daimî encümeninden:

arnavut köyünde kâin 4-41 ve 21-35 numaralı iki hane icara verilmek üzere 29 eylûl 929 tarihinde pazar günü saat on bire kadar müzayedeye konulmuştur taliplerin encümene müracaatları.

ENGLISH HIGH SCHOOL FOR GIRLS
İngiliz inas talî mektebi
Beyoğlu

Sınıflar 21 eylûl çarşamba günü açılacaktır. 12 eylûlde Londradan avde edecek olan mektep müdiresi 14 eylûlden itibaren cuma ve pazardan maada hergün saat 10 ile 12 arasında yeni kayıt muamelâtını ifa edecektir.

PREVENTORİUM Müdürlüğünden:

HAYDARPAŞADA VALDEBAĞINDA Preventoriumun MAYIS 1930 gayesine kadar sekiz aylık ihtiyacı olan ET, EKMEK, ŞEKER, UN, MAKARNA, ŞEHRİYE, İRMİK, PİRİNÇ, KURU ve YAŞ SEBZE, KURU MEYVA, KAŞAR ve BEYAZ PEYNİR, YUMURTA, SOAN, TEREYAĞ ve sair müteferrik erzak ile GAZ kapalı zarf usulile münskasaya konulmuştur. 30 eylûl 1929 pazartesi günü ihalesinin icrası mukarrerdir. Taliplerin şeraitini anlamak ve münakasaya iştirak eylemek üzere Fındıklıda Yüksek Mektebler muhasıplığındeki komisyonu mahsusuna müracaat eylemeleri ilân olunur.

Kız ve erkek Amelî hayat mektepleri müdürlüklerinden:

Yeni talebe kayt ve kabulüne başlanmıştır. Kayt günleri cumartesi, pazartesi, perşembe saat 10 dan 12 ye, 13 den 17 ye kadardır. Talebe kadrosu mahtuttur. Zemanında müracaat lâzımdır. Eski talebenin nihayet eylûlün 19 uncu gününe kadar kaytlarını yenilemeleri mecburidir. Aksi takdirde yerlerine yeni talebe alınacaktır. Birinci sınıfa ilk mektep mezunları alınır yukarı sınıflara girmek isteyen lise ve orta mekteb muadil sınıf talebesi gireceği sınıfın altındaki sınıf derslerinden imtihan olunur.

Kız Amelîhayat mektebi Saraçhanebaşında Münür Paşa konağında Telefon İstanbul: 2731 Erkek Amelî hayat mektebi Cağaloğlunda Tel. İstanbul: 3630

veçyanın halis Morina balığı
şmahsluü âlemşümul marka **HASAN BALIK YAĞI** Gayet taze olarak gelmiştir. 100 kuruşa kiloluk şişe
lerde Hasan Ecza deposu toptancılara büyüktenzilât

Damla Damla göl olur

arın bu sözündeki isabeti tasarruf kumbaralarımız kadar kuvvetle bet eden bir şey olamaz. Farzedelim ki bir yaşında bir ocuğunuz var bu çocuğunuzun istikbalini temin için her gün kumbaraya yirmi beş kuruş atmağa karar verdiniz. Her gün kumbaraya attığınız bu para bir sene sonunda (90) liraya yakın bir yekûna baliğ olur. çocuğunuz beş yaşına geldiği zaman (500) lirası, On yaşına vardığı zaman (1200) lirası, on beş yaşında (2000) lirası yirmi yaşında (2900) liaası toplanır. Hayata atılacak çağda bu her müşkülü atlatan bir sermaye olur. Derhal Bankamızdan bir kumbara alınız ve bugünden tezi yok her gün (25) kuruş arttırmağa başlayın. Bugün arttırdığınız (25) kuruş yarın çocuğunuza bir sermaye olabilir.

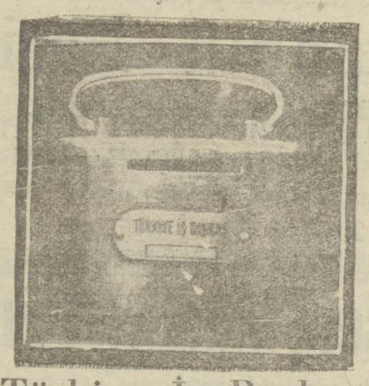

Türkiye İş Bankası

Mutfaklarınızı Parlak tutmak için

Hali hazırda mutfakların yalnız aydınlık olması kâfi değil, son derece temiz ve parlak ta olmaları elzemdir. Nemli bir bez üzerine az miktarda "VİM„ serpiniz ve bakınız nasıl anî bir surette mutfağımızdaki eşyaları parlatır.

Boyalı ve yahut beyaz kaplamaları, tencere ve sahanları alelûmum mutfak eşyalarını mükemmel surette temizler. " VİM „ i kuru halinde kullanmayınız.

LEVER BROTHERS LIMITED PORT SUNLIGHT ENGLAND

VIM

MV 35-053

Cihanşümul marka
(MANDLEBERG)
Empermeablize gabardin
PARDESÜLER
gelmiştir
Vücudü rüzgârın tesirine karşı muhafaza eder
Hafif ve giyinmesi kolay
Yalnız Galatada Karaköyde Voyvoda caddesi harşısında
EKSELSİOR
Büyük Elbise mağazasında satılır
İngiliz biçimi gayet müntahap ve muhtelif çeşitlerde
Kostümler ve Pardesüler
ve muşamba dairesinde hanımlara mahsus gayet müntahap ve son moda
ipekli muşambalar
dahi vardır.
TEDİYATTA TESHİLÂT

YAKINDA ÇIKACAK OLAN
(ANKARA ÇİÇEKLERİNDEN ETLİK) MECMUASI
Herkesi alâkar ve bir tenevvü nümunesi arzedecek olan bu mecmua; memleketin güzide ve büyük bir şairinin yeni kaleme aldığı, Ulu Gazinin heykeline ait ateşin ifadeleriyle tarihî ve askerî bir şiirini temin ettiğini de sevgili okuyucularına şimdiden müjdeler...

DOKTOR MUHİP NURETTİN
Frengi, Belsoğukluğu ve ademı iktidarın seri ve kat'î tedavisini deruhte eder. Muayenehane Babıalide Sudi kütüphanesi ittisalinde

Yüksek Mühendis Mektcbi Müdürlüğünden:

Bu sene yüksek Mühendis mektebine lise mezunlarından (**80**) Efendi mecanî leylî olarak alınacaktır. Kayt ve kabul müddeti (12) teşrinievvel 929 tarihine kadar temdit edilmiştir.

Eczacı ve Dişçi mektepleri Müdürlüğünden:

Sıhhat ve içtimî muavenet Vekâleti celilesinden mevrut emir mucibince isimleri Eczacı ve Dişçi mektepleri Müdürlüğüne bildirilen pratik dişçilerin imtihanlarının icrasına 12 Teşrinievvel 929 tarihinde başlanacağı ilân olunur.

25 eylûl 1929 tarihinde Gümrük Müfettiş muavinliği müsabakasına ait duhul şeraiti ile imtihan proğramı:

Gümrük Müfettiş muavinliği için İstanbulda ve Ankarada bir müsabaka imtihanı açılacaktır.

İmtihan duhul şeraiti şunlardır:

1 — Türk olmak
2 — Âli mekteplerin birinden mezun olmak
3 — Yaşı yirmi dörtten aşağı otuzdan yukarı olmamak
4 — Namzetler ilân tarihinden itibaren 15 eylûl 1929 tarihine kadar Gümrükler Umum Müdürlüğüne istidaname ile müracaat edecekler ve verecekleri istidalara aşağıdaki evrak ve vesaikin musaddak suretlerini raptedeceklerdir.

1 — Nüfus tezkeresi
2 — Tercümeihal varakası
3 — Askerlik mükellefiyetini ifa ettiklerine veya tecil edilmiş bulunduklarına dair olarak mensup oldukları askerlik şubesinden alınacak resmî vesika
4 — Mektep şehadetname veya tasdiknamesi

Namzetler imtihandan evvel sıhhî muayeneye tabi tutulacaklardır. Lâzım gelen şeraiti haiz olanlar tahrirî ve şifahî olmak üzere icra kılınacak müsabakaya iştirak edeceklerdir.

Müsabakanın birinci tahrirî kısmı Ankara ve İstanbulda ve tahrirde muvaffak olanların ikinci şifahî kısmı Ankarada olacaktır. Tahrirde muvaffak olamıyanlar şifahî imtihana kabul edilmezler. Müsabaka neticesinde kazananlar Gümrük Müfettiş muavinliğine tayın olunacaklardır.

İmtihan programı

1 — Maliye ve İktisat ilimleri hakkında umumî malûmat.
2 — Gümrük ve tarife kanunu ile Gümrük muamelâtı umumiyesi hakkında malûmat.
3 — Türkiyede bugün cari olan bilûmum vergi ve resimler ile tarh ve cibayet usulleri, usulü tahsil ve takibatı kanuniye.
4 — Muhasebei umumiye kanunu ahkâmı ve bu hususiaki mütalealar. Bütçe ve tabi olduğu esaslı kaideler. Senei maliye ve devrei hesabiye Mevzu kanunlar masarifin tediyesi ve ita emri bütçenin mürakebesi şekilleri.
5 — Türkiyede Maliye ve gümrük teşkilâtı hakkında umumî malûmat.
6 — Hukuku idare hukuk ve ceza mahkemeleri usulüne dair malûmat.
7 — Basit ve mürekkep faiz hesapleri nisbet ve tenasüp kaideleri satıh ve hacım mesahaları yeni mikyasat usulü.
8 — Tüccarî usulü defteri, usulü basite ve muzaafa hakkında muhtasar malûmat.
9 — Coğrafya: Türkiyenin tabiî ve idarî ve iktisadî coğrafyası.
10— Türkçe ve Fransızca kitabet "İmtihanda Fransızcada İngilizce, Almanca ve İtalyancaya vukuf dahi ayrıca nazarı dikkate alınacaktır.„

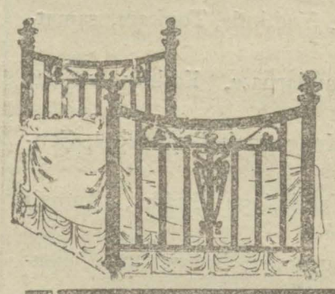

ASRÎ MOBİLYE

Mağazamızda her keseye uygun yatak, salon, yemek ve yazıhane takımlarile karyolalarımız rekabet kabul etmez derecede ehvendir. Bir ziyaret iddiamızı ispata kâfidir. İstanbulda Fincancılar yokuşunda No 27. Telefon : İstanbul 3407

AHMET FEVZİ

HAVA GAZI

DAHA FAZLA RAHAT — DAHA AZ MASRAF

Kömür ihtiyacınızı temin etmezden evvel geçen kış çektiğiniz zahmetleri hatırlayınız ve

Hava gazı istimalinde kat'iyen tereddüt etmeyiniz

Tafsilât almak ve abone kayıt olunmak için Beyoğlu İstiklâl caddesinde 34 numarada

BEYOĞLU HAVA GAZI ŞİRKETİNE

Müracaat edilmesi Tel: B. O 1570

VERESİYE
6 ilâ 8 ay vade ve 75 kuruş haftalık
1
Taksitlerle
Trençkot
Lâcivert Pardesü
Kostüm
Manto
Muşamba
Kazak
Çocuk elbiseleri
Hazır ve
Ismarlama

Ve Her nevi İngiliz kumaşları İstanbul Eminönü Köprübaşı No **15-16** Karakaş elbise mağazasına bu ilânı kesip müracaat ediniz.

KiralıK Ev

Şehzadebaşı Burmalı mescit sokağında 7 numaralı, kargır altı oda hamam, bahçe ve saireyi havi hane kiralıktır. Taliplerin cuma ve pazar günleri saat 11-17 ye kadar mezkûr haneye müracaatları,

Romanyada muvasalet nazırının himayesi altında

Radyo ve elektrik ev işlerine tatbikatı birinci beynelmilel sergisi :

Bükreşte Radyo ve elekrik ev işlerine tatbikatı beynelmilel sergisi birinci defa olarak bir hükûmetin himayetahtında Bükreşte açılacak ve 1 ilâ eylûl 929 devam edecektir.

Beynelmilel ve umumî bir alâkaya mucip olan bu azım teşebbüs, Romanya ehalisini radyoya ve teshin, tenvir, mutfak, yıkama, havalandırma, soğutma gibi elektriğin ev ihtiyacatına ait biki işlerine alâkasını teşvik ve temin maksadını istihdaf etmektedir.

Sergide teşhir edilecek mevat levazımat nihayet 15 teşrinievvel 1929 tekrar mahrecine ihraç şartiyle bütün gümrük resminden muaftır. Sergiyi ziyaret edecek zevata azim ve sühulet temin edilmektedir. Ezcümle Romen vizesi harçtan muaf tutulacak ve Romen şimendifer pur ücretlerinde yüzde 40 ilâ 44 zilât icra edilecektir.

Daha fazla tafsilât almak için Romen umumî Konsolosuna müracaat olunması rica olunur.

İKRAZ İŞLERİ

Mücevherat, halı, esham, tahvilât

Maaş cüzdanı

Ve saire mukabili her yerden çok ehven şerait. Bir defa müracaat buyurulması. Sirkeci Erzurum Han No 18.

ZAYİ: Dün akşam saat 18 buçuk arasında Büyük Postahane civarında cüzdanımı zaip ettim. İçinde nüfus tezkerem Osmanlı Bankası çek defteri ve 1893,90 Suis Franklık bir çek vardı. Bulup büyük postahane karşısında 38 numaralı elektrik mağazasına getirene münasip bir hediye verilecektir.

Mes'ul Müdür: M. Aşir